

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**POSTAVENÍ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
V INTEGROVANÉM ZÁCHRANNÉM SYSTÉMU
PŘI POVODNÍCH**

Autor práce: Martin Paseka, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Štěpánu Kavanovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

PASEKA, M. *Postavení Policie České republiky v integrovaném záchranném systému při povodních : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2015. 79 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Klíčová slova: Policie České republiky, integrovaný záchranný systém, povodně, mimořádná událost, typová činnost.

Práce pojednává o integrovaném záchranném systému jako celku. Pozornost je věnována rozboru vybraných typů mimořádných událostí, jako jsou přírodní mimořádné události, antropogenní mimořádné události a povodně, při kterých dochází k součinnosti jednotlivých složek integrovaného záchranného systému. Cílem práce je zhodnocení zapojení Policie České republiky v tomto systému, zejména pak právě při povodních. Teoretická část se zaměřuje na objasnění pojmu integrovaného záchranného systému, na jeho vývoj a legislativní rámec. Jsou zde charakterizovány jednotlivé složky integrovaného záchranného systému a pozornost je věnována typové činnosti Policie České republiky, jejímu historickému vývoji a organizační struktuře. V aplikační části je pomocí metod analýzy a porovnání zkoumána práce Policie České republiky při povodních v Praze v letech 2002 a 2013. V závěru jsou předloženy návrhy na zlepšení a odstranění zjištěných nedostatků.

ABSTRACT

PASEKA, M. *The Status of the Police of the Czech Republic in the Integrated Rescue System during floods : Bachelor thesis.* České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2015. 79 p. Supervisor : Mgr. Štěpán Kavan, Ph.D.

Key words: The Police of the Czech Republic, The integrated rescue system, floods, emergency event, typing activity.

The work deals with the integrated rescue system as a whole. The attention is focused on the analysis of the selected types of emergency events such as natural emergencies, anthropogenic emergencies and floods, in which there exists cooperative interaction between the single components of the integrated rescue system. The aim of the work is to evaluate the involvement of the Police of the Czech Republic in this system, especially during floods. The theoretical part focuses on clarifying the concept of the integrated rescue system, its development and legislative framework. There are characterized the individual components of the integrated rescue system and attention is paid to typing activity of the Police of the Czech Republic, its historical development and organizational structure. In the application part there are used the methods of analysis and comparison for the investigation of the work of the Police of the Czech Republic in Prague during the floods in 2002 and 2013. In the conclusion there are proposals for improving and elimination of the identified deficiencies.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce.....	10
2 Integrovaný záchranný systém.....	12
2.1 Legislativa	16
2.2 Vývoj	21
2.3 Základní složky	23
2.3.1 Policie České republiky.....	25
2.3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky.....	26
2.3.3 Jednotky požární ochrany.....	28
2.3.4 Zdravotnická záchranná služba České republiky.....	30
3 Policie České republiky.....	32
3.1 Historický vývoj policejního sboru	33
3.2 Organizační struktura	39
3.2.1 Služba pořádkové policie	40
3.2.2 Služba dopravní policie	42
3.2.3 Služba letecké policie	44
3.2.4 Služba pyrotechnické policie	46
3.3 Typová činnost Policie České republiky při společném zásahu.....	49
3.3.1 Policejní opatření pro udržení veřejného pořádku při technoparty	49
3.3.2 Oznámení o uložení nebo nálezu výbušného předmětu.....	50
3.3.3 Dopravní nehoda	52
4 Mimořádné události.....	54
4.1 Přírodní mimořádné události	56
4.2 Antropogenní mimořádné události	57
4.3 Povodeň	58
4.3.1 Druhy povodní.....	59
4.3.2 Stupně povodňové aktivity.....	59

5	Činnost Policie České republiky při povodních.....	61
5.1	Povodně v Praze 2002	63
5.2	Povodně v Praze 2013	65
5.3	Porovnání povodní v letech 2002 a 2013	66
	Výsledky a diskuse	68
	Závěr.....	71
	Seznam použitých zdrojů	72
	Seznam zkratek	79

Úvod

V každém spořádaném státě na tomto světě je jedním ze základních úkolů zajištění bezpečnosti. Pro obyvatele každé země je bezpečnost prvořadým základem ke klidnému prožití života. Stav bezpečí lze definovat jako stav, kdy společnosti nehrozí žádný druh nebezpečí. Nejsou tedy ohroženy nejdůležitější hodnoty, kterými jsou životy, zdraví obyvatel a materiální hodnoty. Avšak toto nebezpečí může přijít velmi rychle, nečekaně a s možnými obrovskými následky pro celou společnost. Člověk je v každodenní činnosti vystaven mnoha nečekaným hrozbám, které mohou být různého charakteru.

Z hlediska přírodních hrozeb může Českou republiku zasáhnout daleko menší počet druhů přírodních katastrof, než tomu je v jiných zemích na světě. V naší zemi nebezpečí zuřivých tornád či vln tsunami je zcela vyloučeno. Jsou však nahrazeny rozsáhlými povodněmi nebo silnými vichřicemi, které se na našem území občas objeví. Společnost s těmito hrozbami bojuje, nemá však moc je nikterak ovládat.

Mezi další potencionální hrozby člověka a životního prostředí patří i mimořádné události, jakou jsou např. nehody, havárie či jiná nebezpečí. Jedná se o hrozby, které člověk může z hlediska jejich vzniku ovlivnit. Příčinou jejich vzniku je právě lidský faktor, který způsobí nebezpečí pro společnost nebo životní prostředí.

Každá společnost, která je vystavena jakékoliv hrozbě musí najít co nejlepší systém pro svou ochranu. Jedním z těchto ochranných prvků bylo založení integrovaného záchranného systému.

Integrovaný záchranný systém České republiky je propojený systém spolupráce, vazeb, pravidel a koordinace záchranných a bezpečnostních složek. Nejedná se však jen o složky záchranné a bezpečnostní, ale i orgány státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací. Stát s tímto systémem zabezpečuje obyvatelstvu pomoc při různých mimořádných událostech. Aby se jednalo o integrovaný záchranný systém, musí při jakékoliv události spolupracovat alespoň dvě složky tohoto systému.

K jedné ze základních složek integrovaného záchranného systému patří Policie České republiky. Tato bezpečnostní složka zajišťuje nepřetržitou pohotovost pro jakoukoliv událost, která ohrožuje zájem společnosti. Policie představuje jednotný

ozbrojený bezpečnostní sbor, jehož poslání a úkoly jsou upraveny zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.¹ Právě tato složka integrovaného záchranného systému plní podstatnou roli a spolupráci při zásazích v mimořádných událostech. Je v mnoha případech připravena samostatně nebo ve spolupráci s dalšími složkami čelit všem druhům nebezpečí, které ohrožují jak samotné obyvatelstvo, tak i majetek či životní prostředí.

---

¹*Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008. Zákon o Policii České republiky.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2008 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Policie České republiky představuje jednu ze základních složek integrovaného záchranného systému, která se v součinnosti s dalšími složkami integrovaného záchranného systému podílí na plnění celé řady úkolů během záchranných a likvidačních pracích v reakci na řešení mimořádných a krizových situací s ohledem na jejich rozsah, druh a charakter.

Prvořadým cílem bakalářské práce je charakteristika Policie České republiky jako základní složky integrovaného záchranného systému České republiky, včetně specifikace vybraných policejních útvarů, které se bezprostředně účastní mimořádných událostí. Z dostupných zdrojů bude popsána jejich činnost při vybraných modelových situacích, které vycházejí z každodenního dění, jak funguje jejich vzájemná spolupráce s ostatními složkami. V návaznosti na charakteristiku Policie České republiky, bude v praktické části vyobrazena její činnost při povodních. Na základě vlastního pozorování, společně s využitím dostupných materiálů a záznamů, bude popsána povodňová situace v hlavním městě Praze v letech 2002 a 2013. Hlavním úkolem bude na základě metody komparace vyhodnotit nahromaděné informace a posoudit případné nedostatky složky Policie České republiky během těchto dvou zásahů v Praze a navrhnout náměty ke zlepšení.

Dílčími cíly v jednotlivých kapitolách práce bude analýza integrovaného záchranného systému, která bude vycházet především ze zákona č. 239/2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů² a jeho prováděcích předpisech jako jsou vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému,³ ve znění novely č. 429/2003 Sb.⁴ a vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.⁵

---

²Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

³Vyhláška č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. [online]. Praha : Záchraná služba, 2001 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zachranasluzba.cz/zakony/328.htm>>.

⁴Předpis č. 429/2003 Sb. ze dne 27. listopadu 2003. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2003 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-429>>.

⁵Vyhláška č. 380/2002 Sb. ze dne 9. srpna 2002. Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. [online]. Praha : epravo, 2002 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/vyhlaska-ministerstva-vnitra-ze-dne-9-srpna-2002-k-priprave-a-provadeni-ukolu-ochrany-obyvatelstva-3620.html>>.

Nedílnou součástí pak představují zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky,⁶ zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky⁷ a zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě České republiky.⁸ Kromě těchto zdrojů bude v práci využita i odborná literatura, která se zabývá integrovaným záchranným systémem jako celkem a popisuje jeho spolupráci při řešení mimořádných událostí.

V další kapitole budou analyzovány mimořádné události, kdy bude detailněji charakterizovaná povodeň. Zvolení mimořádné události povodeň vychází z častého výskytu tohoto nevhodného stavu, který v posledních letech postihuje velmi často území České republiky.

Tato práce by tedy mohla v budoucnu svoji měrou přispět jako jeden z dalších zdrojů načerpání teoretických znalostí, k dalšímu odbornému růstu nejen pracovníků Policie České republiky, ale i pracovníků ostatních subjektů podílejících se na činnosti integrovaného záchranného systému.

---

⁶Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008. *Zákon o Policii České republiky*. [online]. Praha : *Zákony pro lidi*, 2008 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

⁷Zákon č. 238/2000 Sb. ze dne 28. června 2000. *Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR*. [online]. Praha : *Firebrno*, 2000 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.firebrno.cz/uploads/legislativa/238_2000.pdf >.

⁸Zákon č. 374/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011. *Zákon o Zdravotnické záchranné službě*. [online]. Praha : *Komora záchranářů*, 2011 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.

2 Integrovaný záchranný systém

Kapitola integrovaný záchranný systém se bude zabývat popisem integrovaného záchranného systému jako celku, jeho legislativním rámcem a vývojem. Nedílnou součástí bude charakteristika jeho základních složek.

Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.⁹ Tento systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události. Jedná se o modelování typových postupů a cvičení vzájemné spolupráce složek systému. V návaznosti na vznik mimořádné události při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce. Činnost při záchranných pracích je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí. Likvidační práce je samotné odstranění následků mimořádné události.

Podmínkou je v místě mimořádné události přítomnost alespoň dvou anebo více složek integrovaného záchranného systému. V případě řešení jakékoliv události, kdy postačí síly a prostředky jedné složky tohoto systému, situace je řešena pouze prostřednictvím této jedné složky a nepoužije se uvedený systém. K realizaci opatření v rámci integrovaného záchranného systému dochází v okamžiku, kdy se na místě negativní události sejdou dvě a více složek a je třeba společně řešit vzniklou situaci. Způsob řízení záchranných a likvidačních prací závisí především na druhu a rozsahu mimořádné události, a také na počtu a druhu složek, které se účastní na těchto pracích. Nejedná se tedy o žádnou záchrannou instituci nebo organizaci.

Podstata integrovaného záchranného systému je postavena na principech a zkušenostech z nedílné spolupráce a dlouhodobé dělby činností při záchraně životů, majetků a životního prostředí. Česká republika tímto bezpečnostním systémem zabezpečuje vnitřní bezpečnost a pořádek na jejím území. Na vnitřní bezpečnost a pořádek dohlíží v rámci systému složky základní a ostatní. Mezi základní složky systému řadíme:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

---

⁹Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Společný zásah složek systému je koordinován tak, aby záchranné a likvidační práce byly řízeny v maximální součinnosti. Koordinace záchranných a likvidačních prací se odehrává na třech úrovních:

- TAKTICKÁ
- OPERAČNÍ
- STRATEGICKÁ

Taktickým řízením koordinuje záchranné a likvidační práce v místě mimořádné události velitel zásahu. Ten je zodpovědný za veškerou činnost, která je spojená s těmito pracemi. Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany nebo příslušný funkcionář hasičského záchranného sboru s právem přednostního velení.¹⁰ Pokud na místě zásahu není ustanoven velitel zásahu, řídí součinnost těchto složek velitel nebo vedoucí zasahujících sil a prostředků složky integrovaného záchranného systému, která v místě zásahu provádí převažující činnost.¹¹ Velitel zásahu je dle zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému oprávněn:¹²

- zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu osoba opustila,
- nařídit evakuaci osob,
- vyzvat osobu k prokázání totožnosti, která se nepodřídí stanoveným omezením,
- nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
- vyzvat právnické osoby nebo fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci,
- zřídit štáb velitele zásahu jako svůj výkonný orgán a určit náčelníka a členy štábu,
- rozdělit místo zásahu na sektory, popřípadě úseky a stanovit jejich velitele.

Operační řízení je zabezpečováno formou operačních středisek, stálou službou nebo dispečinkem, které tvoří důležitý uzel v komunikaci. Operační střediska základních složek integrovaného záchranného systému zajišťují obsluhu linek tísňového volání na telefonních linkách 150, 155, 158, 112 a jsou pro každého občana místem, kam se může obrátit o pomoc v případě nouze.

---

^{10,11,12}Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-11-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Za účelem vzájemné komunikace zákon o integrovaném záchranném systému stanovuje funkci koordinujících operačně komunikačních prvků, kterými jsou operační a informační střediska integrovaného záchranného systému. Úlohu operační informační služby integrovaného záchranného systému plní střediska hasičských záchranných sborů krajů.¹³ Dále pak koordinuje některé středisko ze základních složek integrovaného záchranného systému. Důležitou úlohu hraje při varování a vyrozumění obyvatelstva při mimořádné události. Tyto střediska jsou fyzicky ve všech krajských městech České republiky.

Hejtman kraje a starosta s rozšířenou působností jsou povinni informovat o mimořádné situaci prostřednictvím operačních a informačních středisek Ministerstva vnitra.

Strategické řízení je zapojení hejtmána kraje, starosty s rozšířenou působností a Ministerstva vnitra do koordinace při provádění záchranných a likvidačních prací. Zapojení těchto článků je jen v případě, že o to velitel zásahu požádá.

Hejtman kraje:¹⁴

- organizuje integrovaný záchranný systém ve svém kraji,
- je pověřen koordinací záchranných a koordinačních složek na území kraje,
- kontroluje přípravu na mimořádnou událost, která je prováděna orgány kraje,
- ve spolupráci s hasičským záchranným sborem zřizuje krizový štáb kraje,
- schvaluje vnější havarijní a poplachové plány integrovaného záchranného systému.

Starosta obce s rozšířenou působností:¹⁵

- schvaluje vnější havarijní plány,
- provádí koordinaci záchranných a likvidačních prací při mimořádné události na vlastním správním obvodu,
- má za povinnost společně s hejtmánem kraje předat Ministerstvu vnitra zprávu o průběhu mimořádné události.

---

¹³HANUŠKA, Z., SKALSKÁ, K. a DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I.* Praha, 2010, s. 15.

^{14,15}*Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Starosta obce:¹⁶

- varuje všechny obyvatele obce o mimořádné události a charakterizuje druh nebezpečí,
- spolupracuje se starostou obce s rozšířenou působností při evakuaci osob a zvířat,
- zajišťuje humanitární pomoc pro evakuované obyvatele,
- má pravomoc požadovat součinnost od právnických a fyzických osob při poskytování osobní a věcné pomoci.

Ministerstvo vnitra při přípravě na mimořádnou událost plní úkoly:

- sjednocuje postupy jednotlivých ministerstev, krajských úřadů, obecních úřadů, právnických a fyzických osob vykonávajících podnikatelskou činnost,
- provádí koordinaci a kontrolu poplachových plánů krajů,
- vypracovává ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému,
- vede výstavbu a provoz komunikačních sítí a informačních služeb v rámci integrovaného záchranného systému,
- organizuje školení zaměstnanců a civilních osob.

Cílem integrovaného záchranného systému je účelové a plošné využití soustředěných sil a prostředků k záchraně lidských životů, hmotných a duchovních statků společnosti a snižování následků při mimořádných situacích.¹⁷

Integrovaný záchranný systém se opírá o celou řadu zákonů a vyhlášek, kterým se věnuje kapitola legislativa.

---

¹⁶Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

¹⁷PANOCHA, V. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice*. Praha, 1997, s. 6

2.1 Legislativa

Legislativní rámec integrovaného záchranného systému je tvořen z několika ustanovení zákonů. Nejvyšším zákonem je zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky,¹⁸ dále pak Listina základních práv a svobod zákon č. 2/1993 Sb.,¹⁹ a zákon č. 110/1998 Sb. O bezpečnosti České republiky.²⁰

Základním pilířem je **zákon č. 239/ 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů**. Tento zákon nabyl účinnost 1. ledna 2001.²¹ Vychází z usnesení vlády č. 246/1993 Sb., kterým byly vymezeny zásady integrovaného záchranného systému. Jsou zde stanoveny složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost v tomto systému. Zákon upravuje také pravomoce a působnost státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně obyvatelstva před a po vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu.²²

Tento zákon je součástí tzv. krizové legislativy, která představuje proces tvorby právních norem na úseku krizového řízení. Jde o úsek prevence vzniku krizových situací, přípravy na jejich řešení, vlastní řešení, jakož i odstraňování negativních následků krizových situací. Vláda České republiky, příslušná ministerstva a ostatní úřední orgány státní správy provádí společnou činnost při přípravě návrhu právních norem na úseku krizového řízení. Veškeré návrhy jsou poté předkládány Parlamentu České republiky ke schválení.

Prováděcími předpisy zákona č. 239/ 2000 o integrovaném záchranném systému jsou:²³

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění novely č.429/2003 Sb.²⁴

---

¹⁸Ústava ČR č. 1/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1992 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>>.

¹⁹Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992 Listina základních práv a svobod. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1992 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

²⁰Zákon č. 110/1998 Sb. ze dne 22. dubna 1998. Ústavní zákon o bezpečnosti ČR. [online]. Praha : Ústavní soud, 1998 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=380&cHash=6f07f2ab1681eee3ad3c46b7d19b55c2>.

^{21,23}Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

²²Nariženi vlády č. 246/1993 Sb. ze dne 25. srpna 1993 Nariženi vlády o ukončení omezení placeni v hotovosti. [online]. Praha : esipa, 1993 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=1993s246>>.

²⁴Vyhláška č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. [online]. Praha : Záchraná služba, 2001 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zachranasluzba.cz/zakony/328.htm>>.

Vyhláška stanoví:²⁵

- Zásady koordinace složek IZS při společném zásahu,
- Zásady spolupráce operačních středisek základních složek,
- Podrobnosti o úkolech operačních a informačních středisek,
- Dokumentace IZS a dokumentace a podrobnosti stupni poplachů poplachového plánu,
- Zásady zpracování, schvalování a používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu,
- Zásady krizové komunikace a spojení v IZS.

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.²⁶

Nařízení vlády č. 463/2000 Sb. o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění novely č. 527/2002 Sb.²⁷

Další zákony spojené s legislativou integrovaného záchranného systému a týkající se základních složek tohoto systému jsou:

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Policie České republiky byla zřízena jako jednotný bezpečnostní sbor. Její činnosti spočívá v plnění obecných úkolů, které jsou bezpečnostního charakteru a vychází z bezpečnostní politiky státu. Uvedený zákon je základní právní normou pro činnost policie. Jeho význam spočívá v tom, že charakteristicky uvádí:²⁸

---

²⁵ Vyhláška č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. [online]. Praha : Záchraná služba, 2001 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.zachranasluzba.cz/zakony/328.htm> >.

²⁶ Vyhláška č. 380/2002 Sb. ze dne 9. srpna 2002. Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. [online]. Praha : epravo, 2002 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/vyhlaska-ministerstva-vnitra-ze-dne-9-srpna-2002-k-priprave-a-provadeni-ukolu-ochrany-obyvatelstva-3620.html> >.

²⁷ Nařízení vlády č. 527/2002 Sb. ze dne 18. listopadu 2002. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2000 Sb. [online]. Praha : Profesis, 2002 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.profesis.cz/parser/search/?s=527%2F2002&qt=0>>.

²⁸ Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008. Zákon o Policii České republiky. [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2008 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

- Postavení a činnost PČR,
- Řízení a organizace PČR,
- Základní povinnosti, oprávnění a prostředky PČR,
- Spolupráce a další vztahy PČR ke státním orgánům, orgánům obcí, právníkům a fyzickým osobám,
- Mezinárodní spolupráce.

Působení Policie České republiky v rámci integrovaného záchranného systému při řešení krizových situací a mimořádných událostí a při přípravě na ně je stanoven v § 20:²⁹

1) Plněním úkolů k řešení mimořádných událostí a krizových situací se rozumí i příprava policie na ně.

2) Policie jako základní složka integrovaného záchranného systému vykonává v místě provádění záchranných a likvidačních prací úkoly podle tohoto zákona.

3) Policista nebo útvar policie se podílejí na provádění záchranných a likvidačních prací včetně letecké podpory integrovaného záchranného systému a letecké podpory v krizových situacích,

- a. jsou-li k tomu vycvičení a vybaveni,
- b. je-li to nezbytné pro záchranu života, zdraví nebo majetku,
- c. jsou-li k tomu určeni policejním prezidentem.

Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, dle něhož je zřizován Hasičský záchranný sbor České republiky, jehož posláním je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Tento zákon vymezuje:³⁰

- Organizaci, řízení a úkoly HZS ČR,
- Práva a povinnosti příslušníků HZS ČR.

²⁹Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008. Zákon o Policii České republiky. [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2008 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

³⁰Zákon č. 238/2000 Sb. ze dne 28. června 2000. Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR. [online]. Praha : Firebrno, 2000 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <http://www.firebrno.cz/uploads/legislativa/238_2000.pdf>.

Hasičský záchranný sbor České republiky je součástí systému požární ochrany, který je v České republice tvořen **zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně**. Cílem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Stanovení povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob. Postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany.³¹

Vedle jednotek HZS ČR kraje patří do základních složek IZS i další jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí. V převážné většině se jedná o jednotky Sboru dobrovolných hasičů obcí. Jedná se o organizaci zřízenou obcí a obcí je plně zabezpečována. Další možností na zřízení SDH má podnik, který tímto zabezpečuje svůj objekt. Vojenská hasičská jednotka má postavení obdobné jako SDH podniku, jehož zřizování, organizace a vybavení společně s výkonem stanoví Ministerstvo obrany. SDH provádí hlášení požárů a zapojuje se do záchranných prací při mimořádných událostech.

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, který upravuje podmínky poskytování zdravotnické záchranné služby. Práva a povinnosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby. Povinnosti poskytovatelů akutní lůžkové péče k zajištění návaznosti jimi poskytovaných zdravotních služeb na zdravotnickou záchrannou službu. Podmínky pro zajištění připravenosti poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí a krizových situací. Výkon veřejné správy v oblasti zdravotnické záchranné služby.³²

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení.³³ Definice krizového řízení byla upravena v roce 2010 zákonem č. 430/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. 1. 2011. Zákon stanovuje působnost a pravomoci státních orgánů a orgánů územních správních celků na krizové situace. Práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se

---

³¹*Předpis č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985. Zákon České národní rady o požární ochraně.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České Republiky, 1985 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1985&cz=133>>.

³²*Zákon č. 374/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011. Zákon o Zdravotnické záchranné službě.* [online]. Praha : Komora záchranářů, 2011 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.

³³*Předpis č. 240/2000 Sb. ze dne 28. června 2000. Krizový zákon.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>>.

zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením. Dále při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.³⁴

V krizovém zákoně jsou stanoveny základní pojmy pro krizové řízení ve veřejné správě. Pokud nastane mimořádná událost, kterou se nedaří odvrátit běžnými prostředky, považuje se tato událost za krizovou situaci. Dochází tak k propojení tohoto zákona se zákonem o integrovaném záchranném systému. Prvořadým úkolem krizového řízení je předejít vzniku krizových situací, zajištění přípravy pro řešení těchto situací a jejich zvládnutí, pokud některá krizová situace nastane. Krizové řízení lze tedy rozdělit na období přípravy na krizové situace a na období řešení těchto situací.

Zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. Jedná se o zákon, který navazuje na zákon o krizovém řízení. Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Přijetí hospodářských opatření po vyhlášení těchto krizových stavů.³⁵

Z hlediska územní samosprávy spadají do legislativy o integrovaném záchranném systému zákony:

- **Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích,** ze dne 12. dubna 2000,³⁶
- **Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích,** ze dne 12. dubna 2000.³⁷

Tato kapitola dala celistvý pohled na legislativní rámec integrovaného záchranného systému, jehož vývoj a vznik bude popsán v následující kapitole.

---

³⁴Předpis č. 430/2010 Sb. ze dne 21. prosince 2010. Zákon, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb. Krizový zákon. [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2010 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-430>>.

³⁵Předpis č. 241/2000 Sb. ze dne 29. června 2000. Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy. [online]. Praha : Podnikatel, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-hospodarskych-opatrenich-pro-krizove-stavy-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu/f2061004/>>.

³⁶Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000. Zákon o obcích. [online]. Praha : Sagit, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkasrch.asp?sn=y&hledany=z%Elkon+o+obc%EDch&cd=3&typ=s&refresh=yes&str=3>>.

³⁷Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000. Zákon o krajích [online]. Praha : Sagit, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?sn=y&hledany=z%Elkon+o+kraj%EDch&zdroj=sb00129&cd=3&typ=r>>.

2.2 Vývoj

Integrovaný záchranný systém vznikl jako potřeba každodenní spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí jako byly požáry, havárie, dopravní nehody a jiné krizové situace. Při mimořádných situacích byla nebo je hlavní zásada účelně zorganizovat společnou činnost všech složek k záchraně životů a zdraví osob, zvířat, majetků a životního prostředí.

Jedná se o systém spolupráce a koordinace složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při společném provádění záchranných a likvidačních prací, tak, aby stručně řečeno, "nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel". To je zejména v náročném období řízení mimořádných událostí velice nesnadný úkol, který musí mít svá jasně daná pravidla.³⁸

Při budování samostatné České republiky začal společně vznikat nový přístup k řešení každodenních mimořádných událostí a to kvůli rostoucímu počtu událostí, složitosti jejich likvidace a zvyšující se technické náročnosti likvidace. Tyto skutečnosti měly za následek ještě více prohloubit systém spolupráce mezi jednotlivými záchrannými složkami, které se podílely na záchranných a likvidačních pracích. V minulosti spolupráce základních a ostatních složek na místě zásahu na nějaké přijatelné úrovni fungovaly. Avšak vzájemné vztahy mezi záchrannými složkami, nebyly zcela právně definovány.

Počátky IZS v České republice se začaly budovat tedy od roku 1993, kdy prvním dokumentem, který se vztahoval k integrovanému záchrannému systému a závaznou směrnicí pro jeho výstavbu bylo usnesení vlády ČR č. 246/1993 včetně přílohy se 13 hlavními zásadami. Při tvorbě těchto zásad se vycházelo z analýzy obecně závazných právních předpisů, které opravňují jednotlivé složky k činnosti, jejich odpovědnosti za splnění úkolů při likvidaci havárií, reálného nasazení sil a prostředků a možnosti iniciace systému prostřednictvím zavedených telefonních linek tísňového volání.³⁹ Usnesení vlády nemělo postavení právního předpisu, přesto bylo bráno jako počátek pro vznik a fungování integrovaného záchranného systému, ale i pro činnost ústředních orgánů státní správy, tehdejších okresních úřadů a orgánů samosprávy při přípravě a řešení následků mimořádných událostí.

---

³⁸HORAK, R. a kol. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha, 2004, s. 223.

³⁹LINHART, P. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice, 2006, s. 33.

Po katastrofálních povodních na Moravě v roce 1997, byly přijaty nové koncepce, které měly za následek zabudování do právního řádu ČR problematiku integrovaného záchranného systému. Tato krizová událost přinesla nové zkušenosti jak pro záchranné složky, tak pro ostatní orgány při záchranných a likvidačních pracích. Obrat tedy nastal v roce 2000, kdy vstoupil v platnost zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.⁴⁰

První ostrou zkouškou tohoto zákona byl měsíc srpen 2002, kdy Českou republiku, především oblast Čech, zasáhly další velké povodně. V následujících letech byl IZS soustavně zdokonalován a příslušná právní norma se stala efektivním a spolehlivým nástrojem při řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Integrovaný záchranný systém se skládá ze čtyř základních složek: Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Jednotky požární ochrany a Zdravotní záchranná služba České republiky. Charakteristice jednotlivých složek bude věnována následující kapitola.

---

⁴⁰*Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

2.3 Základní složky

K zabezpečení úkolů souvisejících k provádění záchranných a likvidačních prací nebo ochraně obyvatelstva dohlíží jednotlivé složky IZS. Při provádění zmíněných prací je zapotřebí mít sílu a prostředky, s kterými jednotlivé složky bojují nebo předchází mimořádným událostem. Vedle sil a prostředků stojí také kompetence, kterými se rozumí oprávnění k provádění různých činností při realizaci záchranných a likvidačních prací. Tyto kompetence jsou dány na základě účelu nebo předpisu, kterými se jednotlivé složky řídí nebo dané samotným zákonem o IZS. Podle zákona o IZS jen tehdy, jestliže dvě nebo více složek provádí svou činnost na místě zásahu společně. Uvedený zákon definuje rozdělení složek IZS na složky základní a ostatní.

Základní složky:

- **Hasičský záchranný sbor ČR,**
- **Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,**
- **Zdravotnická záchranná služba ČR,**
- **Policie ČR.**

Každá jednotlivá složka má svá specifika z hlediska nasazení v rámci IZS a na každou jsou kladeny jiné nároky a požadavky. Základní složky zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádné události. Za tímto účelem rozmístí své síly a prostředky po celém území České republiky.⁴¹

Podle druhu mimořádné události bude záležet, jaké základní složky se do místa zásahu vypraví. Kostru tohoto systému tvoří právě základní složky, které zabezpečují ochranu obyvatelstva, zvířat a hmotných a duchovních statků před negativními vlivy. V České republice jsou složky systému k dispozici na bezplatných telefonních linkách (112, 150, 155, 158), kde se může kdokoliv obrátit o případnou pomoc. Vedle základních složek stojí a plní důležitou úlohu i ostatní složky systému.

---

⁴¹Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. Ostatní složky poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.⁴² Dále mohou být v době krizových stavů považovány za ostatní složky také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic. Tyto fakultní nemocnice poskytují specializovanou péči pro obyvatelstvo. Ostatní složky jsou vyslány k záchranným a likvidačním pracím podle charakteru mimořádné události na základě jejich možností a pravomocí, které jim dávají právní předpisy.

Ostatní složky:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil (**Armáda ČR, Hradní stráž, Vojenská kancelář prezidenta republiky**),
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (**Vězeňská služba ČR, justiční stráž, Celní správa ČR, městská a obecní policie, Bezpečnostní informační služba**),
- ostatní záchranné sbory (**Báňská záchranná služba, Horská služba ČR, Letecká záchranná služba, Vodní záchranná služba, Speleologická záchranná služba**),
- orgány ochrany veřejného zdraví (**Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo obrany, Ministerstvo životního prostředí, Krajská hygienická stanice**),
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby (**komunální složky zajišťující odstraňování poruch vodovodního kanalizačního řádu, odstraňování poruch nebo havárií plynových rozvodů, pohotovostní služby energetických závodů, odtahové služby atd.**),
- zařízení civilní ochrany (**zaměstnanci nebo jiné osoby s vyčleněnými věcnými prostředky právnických osob nebo obcí, vyškolené a prakticky odborně připravené k plnění úkolů ochrany obyvatelstva**),⁴³

---

⁴²Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.

⁴³HZS Moravskoslezského kraje – Hasičský záchranný sbor České republiky. [online]. HZSCR, © 2014 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/hzs-moravskoslezskeho-kraje.asp>>.

- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (**Český červený kříž, Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Svaz civilní obrany ČR, Člověk v tísni atd.**).

2.3.1 Policie České republiky

Policie České republiky je zřízena jako ozbrojený bezpečnostní sbor k realizaci úkolů bezpečnostní politiky České republiky a plnění dalších stanovených úkolů. Policie v obecném smyslu zahrnuje činnosti veřejné správy, jejichž účelem je mocensky chránit veřejný zájem.⁴⁴

Vedle Policie České republiky patří do bezpečnostních sborů Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní a informační služba, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Úřad pro zahraniční styky a informace. Hlavní náplní těchto sborů jsou činnosti lidí nebo objektivně vzniklé události, které vyvolávají výraznější ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti, života a zdraví lidí a veřejného nebo soukromého majetku. Posláním sborů je těmito činnostem a událostem předcházet, popř. minimalizovat nebezpečí a škody, které při nich vznikají a ohrožují celou společnost. Příslušníci těchto sborů se řídí zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.⁴⁵

Policie ČR plní jako ozbrojený bezpečnostní sbor zejména ty úkoly, které jí zákonodárce svěřil v rámci zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.⁴⁶

Policie ČR patří mezi základní složky IZS. Působení policie v rámci IZS a při řešení krizových situací a mimořádných událostí je upraveno v § 20 zákoně o Policii.⁴⁷ Podstatou její práce je především v zabezpečování úkolů na poli vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku podle zákona o Policii ČR. V IZS se Policie České republiky podílí zejména na podpoře činnosti při provádění záchranných a likvidačních prací.

⁴⁴HENDRYCH, D. a kol. *Právní slovník*. Praha, 2009, s. 734.

⁴⁵*Předpis č. 361/2003 Sb. ze dne 23. září 2009. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.* [online]. Praha : *Zákony pro lidi*, 2009 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-361>>.

^{46,47}*Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky* [online]. Praha : *Zákony pro lidi*, 2008 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

V případě vzniku živelních pohrom, katastrof nebo průmyslových havárií, anebo při jiných vážných nebezpečích je možné na podporu záchranných akcí využít některou ze složek policie. Při podpoře na záchranných a částečně i likvidačních prací jsou nejčastěji využívány složky pořádkové a dopravní policie. Mezi další policejní složky, které mohou být využívány na přímé provádění záchranných prací je letecká, kynologická a potápěčská služba. Celkový rozsah a podmínky činnosti Policie ČR při provádění záchranných a likvidačních prací jsou uvedeny v dokumentaci Typové činnosti složek IZS při společném zásahu.

2.3.2 Hasičský záchranný sbor České republiky

Z historického hlediska novodobý název HZS ČR vznikl v roce 1995, ale profese hasičů sahá až do 18 století. V roce 1853 byl v Praze založen první placený hasičský sbor na českém území. Později vznikly další veřejné požární jednotky hasičů z povolání, avšak tyto jednotky působily jen v některých městech. Po druhé světové válce přešla požární ochrana pod Ministerstvo vnitra a úkoly jsou plněny prostřednictvím hasičů z povolání, dobrovolných nebo závodních hasičů. Zákon o státním požárním dozoru a požární ochraně, který byl přijat v roce 1953, zapříčinil reorganizaci požární ochrany. Všeobecné řízení požární ochrany a dozor příslušel ministru vnitra, který tuto pravomoc vykonával prostřednictvím ústřední správy státního požárního dozoru a jejich místních orgánů.

Z hlediska vzdělávání na úseku požární ochrany vzniká v roce 1967 specializovaná škola ve Frýdku Místku, která je zaměřená na tuto problematiku. V 70 letech nastupují do orgánů požární ochrany absolventi katedry techniky požární ochrany a bezpečnosti průmyslu Vysoké školy báňské v Ostravě. Tím je zkvalitněna profesionální práce hasičských jednotek, které zabezpečují požární ochranu ve společnosti.

Nový zákon o požární ochraně, který byl vydán v roce 1985, započal novou právní úpravu, která je po několika novelizacích platná dosud. Na počátku samostatné České republiky hasičské jednotky nahrazují některé technické služby, kterými rozšiřují své kompetence v oblasti záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech. Dnem 1. ledna 2001 byl zřízen HZS ČR v čele s generálním ředitelstvím hasičského záchranného sboru, který spadá pod Ministerstvo vnitra.

Generální ředitelství hasičského záchranného sboru ČR je součástí Ministerstva vnitra a plní úkoly ministerstva na úseku požární ochrany uvedené v zákoně č. 133/1985 Sb. o požární ochraně.⁴⁸ Jedná se o orgán, v jehož čele stojí generální ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr vnitra. Ředitel odpovídá ministrovi vnitra za veškerou činnost HZS ČR. Náměstky generálního ředitele jmenuje a odvolává ministr na návrh generálního ředitele. Hlavními úkoly generálního ředitelství v rámci IZS jsou:⁴⁹

- Stanovuje zásady pro společnou činnost jednotek požární ochrany a složek IZS při mimořádných událostech v rámci strategického a taktického řízení záchranných a likvidačních prací.
- Zpracovává taktiku jednotek požární ochrany pro hašení požárů, záchranné práce, organizuje a řídí výkon služby příslušníků HZS ČR.
- Koordinuje a vytváří podmínky pro zapojení složek IZS při záchranných a likvidačních pracích, vyhodnocuje jejich činnost na republikové úrovni.
- Přípravuje celorepubliková a mezinárodní cvičení složek IZS, spolupracuje na programech odborné přípravy vedoucích složek IZS.
- Zpracovává návrhy na materiální a finanční zabezpečení koordinace složek IZS.
- Organizuje a kontroluje výkon služby v operačním řízení jednotek požární ochrany.
- Sleduje a vyhodnocuje dokumentaci o zásazích jednotek požární ochrany a v IZS.
- Povolává stanovené síly a prostředky jednotek požární ochrany a složek IZS, právnických a fyzických osob ve prospěch záchranných prací a hašení požárů a zajišťuje ústřední koordinaci záchranných prací atd.

Dále je HZS ČR tvořen hasičskými záchrannými sbory krajů a hasičským záchranným sborem hlavního města Prahy. **Hasičské záchranné sbory krajů** jsou ve většině případů dislokovány v krajském městě, kde územní působnost je vymezena katastrálními hranicemi jednotlivých krajů. V čele krajského ředitelství stojí krajský ředitel, který je jmenován nebo odvoláván na návrh generálního ředitele HZS ČR ministrem vnitra. Veškeré tyto náležitosti musí být předem projednány s hejtmánem kraje a v hlavním městě Praze po projednání s primátorem hlavního města Prahy.

---

⁴⁸*Předpis č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985. Zákon České národní rady o požární ochraně.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1985 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1985&cz=133> >.

⁴⁹BALABÁN, M., DUCHEK, J. a STEJSKAL, L. *Kapitoly o bezpečnosti*. Praha, 2007, s. 189, 190.

Krajské ředitelství plní úkoly krajského úřadu v oblasti koordinace záchranných a likvidačních prací. Lze je charakterizovat jako správní úřady, přičemž vykonávají státní správu ve správních obvodech, kterými jsou kraje. Zodpovídají tedy za veškerou činnost všech stanic HZS kraje.

Pod krajské ředitelství dále spadají **územní odbory HZS kraje**, které mají sídlo v bývalých okresních městech a jsou pouze organizačními články bez právní subjektivity. Územní odbor disponuje jednotkou HZS kraje, operačním střediskem společně s oddělení IZS v rámci okresního celku. Na vymezeném území plní zejména následující úkoly:⁵⁰

- Vykonává státní a požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany.
- Zpracovává návrh zdrojů vody pro hašení požárů.
- Zpracovává návrh podmínek k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů a při akcích, kterých se zúčastňuje větší počet osob.
- Odpovídá za připravenost a akceschopnost jednotek HZS kraje na spravované území.

V rámci IZS územní odbor kraje provádí kontrolu a koordinaci poplachových plánů a zpracovává podklady pro poplachový plán IZS společně s dokumentací IZS. Pokud je zřízeno, provozuje územní operační a informační středisko HZS kraje. Územní odbor kraje také zabezpečuje provoz informačních a komunikačních sítí a služeb IZS. Nařízením ředitele HZS kraje nebo starostou obce s rozšířenou působností, územní odbor organizuje taktické a prověřovací cvičení IZS.

2.3.3 Jednotky požární ochrany

Vedle jednotek HZS krajů patří do základních složek IZS i další jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí území kraje. Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce mají velké zastoupení na úseku požární ochrany v rámci kraje. V této jednotce působí osoby, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání. Obec zřizuje jednotku požární ochrany s místní působností do kategorie JPO V, nebo s územní působností do kategorie JPO II a III. Z hlediska financování jednotky je tato záležitost v pravomoci samotné obce. Jednotka

---

⁵⁰ŠENOVSKÝ, M. a HANUŠKA, Z. *Organizace požární ochrany a integrovaný záchranný systém*. Ostrava, 2006, s. 11.

plní úkoly na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatel na základě zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.⁵¹ Jednotlivé úkoly jsou stanoveny vyhláškou č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany,⁵² ve znění vyhlášky 226/2005 Sb.⁵³

Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce jsou zapojeny do mimořádných událostí a do nevojenských krizových stavů. V těchto situacích budou plnit a podílet se na úkolech:⁵⁴

- zajišťování varování obyvatelstva,
- zajišťování evakuace obyvatel,
- provádění prací spojených s vyprošťováním osob a odstraňování následků mimořádné události,
- dekontaminace postižených obyvatel a oděvů,
- dekontaminace techniky a věcných prostředků,
- dekontaminace terénu,
- zajištění humanitární pomoci obyvatelstvu a vybraných opatření nouzového přežití.

Plošné pokrytí jednotek požární ochrany na území krajů závisí na stupni nebezpečí katastrálního území obce společně s požadavky na dobu dojezdu jednotek na místo zásahu. Vnitřní organizace a vybavení jednotek požární ochrany musí být volena tak, aby bylo zabezpečeno požadovaným množstvím sil a prostředků.

Jednotky požární ochrany s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele jsou dělena do jednotlivých kategorií.

---

⁵¹Předpis č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985. Zákon České národní rady o požární ochraně. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1985 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1985&cz=133>>.

⁵²Předpis č. 247/2001 Sb. ze dne 22. června 2001 Vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. [online]. Praha : esipa, 2001 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=AN&CP=2001s247>>.

⁵³Předpis č. 226/2005 Sb. ze dne 1. června 2005 Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. [online]. Praha : epravo, 2005 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/?gt=&pg=58>>.

⁵⁴KAVAN, Š. *Zásady součinnosti mezi jednotkami MP, IZS a fyzickou ostrahou*. České Budějovice, 2013, s. 28.

JPO I - Jednotka HZS kraje s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace.

JPO II - Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, která zabezpečuje výjezd v režimu pracovní pohotovosti s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.

JPO III - Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.

Jednotky požární ochrany s místní působností zasahující na území svého zřizovatele, po dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod. Tyto jednotky plní úkoly v místě příslušném katastrálním území obce nebo v areálu podniku svého zřizovatele.

JPO IV - Jednotka hasičského záchranného sboru podniku.

JPO V - Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně.

JPO VI - Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

2.3.4 Zdravotnická záchranná služba České republiky

V roce 1857 byl založen Pražský dobrovolný sbor ochrany, který měl v té době 36 dobrovolníků. Členové sboru, byli označeni červenobílou stuhou na levé ruce, později byla stuha vyměněna za odznak sboru. V dolní části Václavského náměstí byla roku 1890 zřízena nepřelitá stanice ochranného sboru. Během světových válek byla péče o raněné a na zdraví postižené zajišťovaná dobrovolnými zdravotníky Červeného kříže. Po světové válce dochází k výrazné změně systému zdravotnictví. Státní zdravotní správa postupně buduje síť zdravotnických zařízení, přibývá vzdělaných lékařů a ostatních profesionálních zdravotnických pracovníků. Odborná zdravotní služba se stává každým rokem dostupnější jak ve městech, tak na venkově.

V roce 1974 bylo z opatření Ministerstva zdravotnictví započato vytváření zdravotnické záchranné služby spojené s oddělením ARO. Vznik České republiky zapříčinil zásadní zlom v budování a organizaci záchranné služby. Vznikají samostatné organizace záchranné služby a nastává osamostatňování stanic záchranné služby a jejich vyčlenění z nemocnic. V roce 2003 vzniká 14 krajských územních středisek záchranné služby, které spadají pod přímé vedení územní správy záchranné služby. Střediska

odpovídají za poskytování neodkladnou přednemocniční péči na území příslušného kraje.

Problematiku zdravotnické záchranné služby upravuje zákon č. **374/2011 Sb.**,⁵⁵ dále zákon č. **372/2011 Sb.**,⁵⁶ o zdravotních službách. Zdravotnická záchranná služba je zdravotní služba, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života.⁵⁷ K vykonání své činnosti ZZS ČR zajišťuje nepřetržitou pohotovost pro příjem tzv. tísňového volání, jeho vyhodnocení a naléhavý zdravotnický záchranný zásah v místě mimořádné události. Prostředky ZZS ČR jsou rozmístěny po celém území České republiky a hustota stanovišť je rozmístěna tak, aby dojezd posádky ZZS ČR byl do 15 minut od přijetí tísňového volání operačním střediskem.⁵⁸ Na místo zásahu je vysílána operačním střediskem podle stupně ohrožení života příslušná výjezdová skupina, která zajišťuje přednemocniční neodkladnou péči.

Výjezdové skupiny a jejich složení:

- **rychlá zdravotnická pomoc** - nejméně dvoučlenná posádka ve složení řidič-záchranář a zdravotnický záchranář,
- **rychlá lékařská pomoc** - nejméně tříčlenná posádka ve složení řidič-záchranář, zdravotnický záchranář a lékař,
- **rychlá lékařská pomoc v systému Rendez-Vous** - nejméně dvoučlenná posádka ve složení řidič-záchranář a lékař, která pracuje nejčastěji v součinnosti s výjezdovými skupinami rychlé zdravotnické pomoci ve víceúrovňovém setkávacím systému,
- **letecká záchranná služba** - je zdravotnická část osádky nejméně dvoučlenná ve složení zdravotnický záchranář a lékař.

V kapitole základní složky byly vyobrazeny jednotlivé složky záchranného systému. Zevrubně bude dále pozornost zaměřena na složku Policie České republiky.

---

^{55,57}Předpis č. 374/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011 o zdravotnické záchranné službě. [online]. Praha : Komora záchranářů, 2011 [cit. 2014-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.

⁵⁶Předpis č. 372/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011 zákon o zdravotních službách. [online]. Praha : Komora záchranářů, 2011 [cit. 2014-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.

⁵⁸FIŠER, V. Krizové řízení v oblasti PRAHA 2006 zdravotnictví, Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. Modul J. Praha, 2010, s. 32.

3 Policie České republiky

Kapitola Policie České republiky bude orientována na historický vývoj policejního sboru, na jeho složky organizační struktury, které jsou nejčastěji zapojeny do integrovaného záchranného systému a nedílnou součástí bude charakteristika vybraných typových činností Policie České republiky při společném zásahu.

Slovo policie je řeckého původu, s největší pravděpodobností je odvozeno z řeckých výrazů **polis** a **politeia**. Polis lze přeložit jako město nebo obec, případně v dnešním vnímání i jako stát, protože ve starověkém Řecku existovaly pouze městské státy, a proto tyto pojmy do jisté míry splývaly. Výraz politeia znamená státní správa, správa věcí veřejných, obecní správa či obecní zřízení nebo taky péče o blaho obce.

Význam slova policie jak je chápáno dnes, se začalo objevovat ve Francii na přelomu 14. a 15. století. Během 16. století proniklo ve stejném významu do Německa, kde roku 1530 došlo k vydání říšského policejního řádu, který se stal vzorem pro mnohé další policejní řády vydávané v průběhu 16. a 17. století v jednotlivých zemích Evropy. Touto cestou se slovo policie dostalo do Rakouska-Uherska a tedy i do českých zemí.⁵⁹

---

⁵⁹MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny obecních policí - I.* Praha, 2004, s. 16 - 17.

3.1 Historický vývoj policejního sboru

V této kapitole bude popsán historický vývoj policejního sboru od roku 1848 do současnosti.

Policejní sbor v období od roku 1848

V tomto období dochází k značnému posunu orgánu veřejné správy. Naše území spadalo pod nadvládu Habsburské monarchie, což velkou měrou určovalo charakter a stupeň vývoje bezpečnostních složek v našich zemích. Vlivem mnoha revolucí, které proběhly v letech 1848-1849 a zasáhly téměř celou Evropu, proběhlo mnoho společenských změn. V naší zemi znamenaly tyto události změnu v legislativní úpravě a vytvoření složek policie a četnictvo.

První stálé policejní složky vznikaly relativně nezávisle ve větších městech, kdy vzorem se stala Vídeň a výkon policejních funkcí tudíž postrádal jednotnost. V roce 1848 byla policie začleněna pod Ministerstvo vnitra a byl obnoven Nejvyšší policejní úřad, který byl prakticky na úrovni ministerstva. Tento úřad měl pravomoci na veškerou policii a spadaly pod něj i některé záležitosti četnictva. Po dalších reformách byly vyčleněny sbory městské a obecní policie, které byly podřízeny magistrátu nebo obecnímu zastupitelstvu. Státní policie byla rozdělena na uniformovanou a neuniformovanou policii, která spadala pod policejní ředitelství. V působnosti policejních úřadů podle statutu z roku 1850 bylo:⁶⁰

- předcházet a bránit zákonnou cestou všem nebezpečím, ohrožujícím panovníka, císařský dům, zákonný řád, blaho státu a jednotlivce;
- udržovat veřejný pokoj a řád ve svém obvodu;
- překazít útoky na pokoj a řád a poškození osob i vlastnictví, ať už k němu došlo náhodou či úmyslnou nebo neúmyslnou lidskou činností;
- činit přítrž narůstání škod při porušení řádu a bezpečnosti a odstraňovat škodlivé následky;
- pátrat po rušitelích zákona, zadržet je a odevzdat povolaným úřadům.

---

⁶⁰MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny policie a četnictva I. Habsburská monarchie (1526-1918)*. Praha, 1997, s. 52.

Četnictvo bylo zřízeno dle lombardského vzoru a oficiálně schváleno císařem Františkem Josefem I., dne 8. června 1849 a teprve 18. ledna 1850 byl vydán zákon o zavedení četnictva na celé území habsburské monarchie. Dle tohoto zákona bylo četnictvo vymezeno jako vojensky organizovaný strážní sbor, který byl určený k udržování veřejné bezpečnosti, klidu a pořádku. Vzhledem ke své vojenské příslušnosti byl veden jako součást armády a jako takové podléhalo ministerstvu války a vojenské jurisdikci. Vzhledem ke službám, které četnictvo vykonávalo pro civilní sektor, bylo v určitých ohledech podřízeno ministerstvu vnitra.⁶¹

Četnictvo bylo perspektivní a výkonnou ozbrojenou složkou, která na rozdíl od policie vznikla na pevném vojenském základu. Rozdíl byl převážně v organizačních, ale i personálních záležitostech. Celkový profesionální přístup, vysoký stupeň koordinace činnosti a organizační struktura četnictva vytvořila základ pro vznik moderních policejních sborů.

Období roku 1918 – 1939

Vznik samostatného československého státu zapříčinil přechod rakouské organizace policejních úřadů na české. Z hlediska místní působnosti byl na celém území veřejný pořádek a bezpečnost udržován četnictvem. Výjimku však tvořila statutární města, kde působily státní policejní úřady. V čele policejních úřadů stáli úředníci s právnickým vzděláním, policejní ředitelé nebo správci policejních komisařství. Tyto policejní úřady byly postaveny na úroveň okresním úřadům a policejní ředitelství byla podřízena zemskému prezidentovi.

Četnictvo bylo zařazeno pod ministerstvo vnitra, jeho postavení bylo následně upraveno zákonem 299/1920 Sb. o četnictvu. Nově bylo zřízeno Ústřední pátrací oddělení, jehož úkolem bylo řídit a sjednocovat četnickou pátrací službu. Stejně jako před rokem 1918 se podílelo na výkonu vrchnostenských aktů, dále působilo při ochraně bezpečnosti státu a výkonu dozoru nad obecní policií.⁶² Spolupráce mezi četnictvem a místní policií byla stanovena tak, že četnictvo mělo pouze dopomáhat obcím s bezpečností a na záležitostech místní policie pouze dohlížet.

---

⁶¹ČETNICTVO.CZ [online]. Praha : ČETNICTVO, ©2013[cit. 2013-11-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.cetnictvo.cz/cetnictvo/vznik-cetnictva.htm>>.

⁶²MALÝ, K. a kol. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945*. 3. vydání. Praha, 2003, s. 397 - 398.

Období Protektorátu Čechy a Morava 1939 – 1945

Po uzavření Mnichovské dohody v roce 1938 Československo utrpělo značné územní ztráty, ale zbývající část byla nadále suverénním státem. Československé policejní složky i nadále plnily bezpečnostní funkci, která však prodělala mnoho změn. Zlom nastal po vytvoření Protektorátu Čechy a Morava, kdy velká část Československa byla spojena k Německé říši s oficiálně autonomní vnitřní správou. Nejvyšším policejním činitelem se stal římský protektor, kterému byla podřízena bezpečnostní a pořádková policie.

Během války působily na našem území vedle českých policejních složek i složky německé, především se jednalo o Gestapo (Geheimstaatspolizei), jež mělo svá vedoucí místa v Praze a Brně. V roce 1944 došlo ke sloučení četnictva, obecné polici a státní policie do společného celku, která byla rozdělena na uniformovanou a neuniformovanou protektorátní policii.⁶³

Období roku 1945 – 1989

Po skončení světové války byl tehdejší vládou vytvořen Sbor národní bezpečnosti. Výkonem státní správy v oblasti bezpečnosti byly jako správní úřady národní bezpečnosti pověřeny zemské a okresní národní výbory a ministerstvo vnitra. Sbor národní bezpečnosti, jako výkonný orgán bezpečnosti, byl rozdělen na pořádkovou, bezpečnostní a zpravodajskou službu.

V průběhu let 1948-1953 byla přijata řada reformních opatření, v jejichž důsledku byly z působnosti ministerstva vnitra vyňaty národní výbory a byly ustanoveny hlavní správy **Státní bezpečnosti** (neuniformované služby bezpečnosti), **Veřejné bezpečnosti** (uniformované služby bezpečnosti) a dalších bezpečnostních složek. Jednotlivé stanice SNB zanikly, čímž byla posílena obvodní oddělení VB. Během několikaletého období, kdy byla zrušena obvodní oddělení VB, vznikly krajské a okresní správy ministerstva vnitra, v rámci kterých působila správa VB.⁶⁴

V roce 1960 vzniká nové územní organizace státu. Bylo nově vytvořeno 10 krajských celků se 108 okresy a hlavní město Praha s 10 obvody. V následujících letech jsou postupně zřizována oddělení VB jako základní organizační článek Veřejné bezpečnosti. K další významné organizační změně dochází v roce 1966, kdy jsou zrušeny krajské správy MV a okresní oddělení MV. Dochází ke zřízení krajské správy

---

⁶³MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny policie a četnictva III. Protektorát Čechy a Morava a slovenský stát (1939-1945)*. Praha, 2001, s. 47 - 56.

⁶⁴HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J. a DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích – Od počátku státu po současnost*. 2. vydání. Praha, 2005, s. 463 – 466.

SNB a okresní oddělení VB. Vzniká nový zákon č. 40/1974 Sb. o SNB⁶⁵ a jsou také zřízeny pohotovostní útvary VB. Na nově zřízené útvary byly kladeny nároky, které měly chránit socialistické společenské zřízení, zajišťovat bezpečnost osob a majetku a udržovat veřejný pořádek. Tento zákon byl v platnosti s různými drobnými úpravami až do roku 1991, kdy byl nahrazen zákonem č. 283/1991 Sb.⁶⁶

SNB vycházelo z cílů a směrnic stanovených Komunistickou stranou Československa ve spolupráci s jinými orgány státu, státními, družstevními a společenskými organizacemi i občany odhalovalo nepřátelskou činnost zaměřenou proti Československé socialistické republice.⁶⁷ Významným mezníkem pro existenci a fungování Sboru národní bezpečnosti byl rok 1989, který znamenal počátek změny politického režimu v celém Československu.

Období po roce 1989

Revoluční změny ve státě, které přinesl listopad 1989, byl návrat k demokratickému způsobu řízení státu. SNB byl do té doby považován jako represivní nástroj státu a politické moci, který měl za sebou celou řadu negativních zkušeností. Hlavním cílem bylo vytvořit zcela nepolitickou policejní instituci, která bude sloužit společnosti a zároveň chránit nově vytvořené demokratické směry. Nástup demokratické vlády tedy znamenalo, že veškeré bezpečnostní složky v zemi prošly další organizační proměnou.⁶⁸

Na bezpečnost a pořádek v době vládních změn dohlížel do roku 1991 SNB. V červnu roku 1991 je schválen Českou národní radou **zákon č. 283/ 1991 Sb. o Policii České republiky**⁶⁹ a 15. července vzniká Policie České republiky. Zákon uvádí, že Policie ČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy.

---

⁶⁵Zrušený předpis č. 40/1974 Sb. ze dne 24. dubna 1974. Zákon o sboru národní bezpečnosti. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1974 [cit. 2014-11-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=40&r=1974>>.

^{66,69}Zrušený předpis č. 283/1991 Sb. ze dne 21. června 2008. Zákon o Policii České republiky. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1991 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=283&r=1991>>.

⁶⁷Předpis č. 100/1970 Sb. ze dne 17. listopadu 1970. Zákon o služebním poměru příslušníků sboru národní bezpečnosti. [online]. Praha : Zlatá puška, ©2009 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.zlata-puska.cz/historie-cetnictva-snb-policie/zakon-o-sluzebnim-pomeru-prislusniku-snb/>>.

⁶⁸HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J. a DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích – Od počátku státu po současnost*. 2. vydání. Praha, 2005, s. 463 - 466.

Policie ČR přebírá agendu zrušeného Federálního sboru a dochází k rozšíření působnosti služby kriminální policie, služba pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti, kriminalisticko-technické a expertizní služby a ochranné služby. Jsou vytvořeny nové služby s celostátní působností, které zahrnují leteckou službu, cizineckou a pohraniční policii, útvar organizovaného zločinu a útvar rychlého nasazení. Policie byla podřízena Ministerstvu vnitra, do jehož odpovědnosti spadala činnost policie. Řízení policie při plnění jejich úkolů zajišťovalo Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem.⁷⁰

Vznik samostatné České republiky přinesl i nové vyobrazení policie. Dochází k materiálně-technickému vybavování jak u uniformované, tak neuniformované policejní složky. I přesto, že zákon o Policii prošel několika novelizací, nedokázal zcela reagovat na rychle se tvořící společenské změny. Dochází tak k budování nové legislativní normy, která má přizpůsobit organizaci a územní členění policie novému členění státu.

1. ledna 2007 vstoupil v účinnost zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který nahradil předchozí zákon o služebním poměru příslušníků Policie České republiky č. 183/1992 Sb. Nový zákon upravuje právní poměry příslušníků, kteří v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby.⁷¹ Vznik tohoto zákona způsobil, že velký počet příslušníků policie odešlo do civilního života. Policie personální problém řešila rozsáhlou náborovou kampaní, která byla dle tehdejšího ministra vnitra Ivana Langra velmi úspěšná. Téhož roku vstupuje Česká republika do Schengenského prostoru, při kterém dochází k odstranění ochrany hranic, což má za následek transformaci cizinecké a pohraniční policie. Transformace se posléze dotkne i služby železniční policie a doprovodu vlaků.

Po více než 15 letech od zřízení novodobého policejního sboru bylo jasné, že právní úprava oblasti veřejného pořádku je roztržštěná, nekoordinovaná a tím pádem nedostatečně efektivní. Současně výrazně stouply nároky společnosti, která čím dál více volala po vstřícném a vyváženém přístupu policistů.⁷²

---

⁷⁰HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J. a DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích – Od počátku státu po současnost*. 2. vydání. Praha, 2005, s. 463 - 466.

⁷¹*Policie České republiky. Článek 20 let Policie České republiky.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx>>.

⁷²*Policie České republiky. Reforma Policie ČR.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/reforma-policie-cr-sluzba-v-novych-podminkach-191470.aspx>>.

Jeden z těchto důvodů pak vedl zákonodárce ke vzniku nového **zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky**.⁷³ V historii novodobé policie se jedná určitě o největší a nejucelenější legislativní změny v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti. Tento zákon je stěžejní pro základní službu Policie ČR, do které spadá služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, služba kriminální policie a vyšetřování, kterými se bude zabývat následující kapitola.

---

⁷³*Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky* [online]. Praha : *Zákony pro lidi*, 2008 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

3.2 Organizační struktura

Policie ČR je podřízena Ministerstvu vnitra, které vytváří podmínky pro plnění úkolů policie. Ministr vnitra je oprávněn rozhodovat o způsobu řízení a kontroly policie a za veškerou policejní činnost je zodpovědný Vládě ČR. Policie nemá vlastní orgán, který by byl pověřen řízením veškeré její činnosti, ale pouze vrcholný orgán Policejní prezidium ČR.

V čele Policejního prezidia ČR stojí policejní prezident, který je nadřízený všem policistů, s výjimkou policistů povoláných ministrem k plnění úkolů ministerstva nebo Úřadu pro zahraniční styky a informace.⁷⁴ Policejní prezidium je dále vnitřně členěno a strukturováno, kdy v čele jednotlivých organizačních článků policejního prezidia stojí náměstci policejního prezidenta či jiné pověřené osoby.

Policejní prezidium ČR není samostatnou organizační složkou státu, ale v právních vztazích vystupuje jako součást ministerstva vnitra. Určuje cíle rozvoje policie, řeší koncepci její organizace a řízení a stanoví úkoly jednotlivých služeb. Policejní prezidium rovněž analyzuje a kontroluje činnost policie, vytváří policejním útvarům podmínky pro plnění jejich úkolů a koordinuje jejich činnost při plnění úkolů, které přesahují jejich územní nebo věcnou působnost.⁷⁵

Celková organizační struktura je tvořena policejními útvary, do kterých patří i Policejní prezidium, o kterém nemůžeme mluvit jako útvaru, ale jako o vrcholném policejním orgánu.

Policie ČR tvoří útvary, jimiž jsou:

- **Policejní prezidium České republiky,**
- **útvary policie s celostátní působností.**

Kriminalistický ústav Praha, Letecká služba, Národní protidrogová centrála, Služba cizinecké policie, Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, Útvar pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby, Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby, Útvar rychlého nasazení, Útvar speciálních činností, Útvar zvláštních činností a Pyrotechnická služba,

---

⁷⁴MATES, P. a kol. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. Praha, 2009, s. 20.

⁷⁵VOKUŠ, J. *Policie České republiky*. Praha, 2010, s. 6.

- **krajská ředitelství policie** - 14 krajských ředitelství,
- **útvary zřízené v rámci krajského ředitelství** - zřízené na návrh ředitele krajského ředitelství policejním prezidentem jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství.

Útvary policie ČR zřizuje ministr vnitra na návrh policejního prezidenta zpravidla aktem interního řízení.⁷⁶ Za předešlého zákona č. 283/1991 Sb.,⁷⁷ byla policie dělena na služby, které vyjadřovaly specifické plnění úkolů, oprávnění nebo povinností. V současnosti je dělení policejní služby používáno ve smyslu vymezení konkrétní činnosti a působnosti policejního útvaru.

Mezi základní službu Policie ČR patří:

- služba pořádkové policie,
- služba dopravní policie,
- služba cizinecké policie,
- služba kriminální policie a vyšetřování.

V rámci IZS při záchranných a likvidačních pracích spojené s mimořádnou událostí mohou být do přímého výkonu vysíláni policisté ze speciálních útvarů. Mezi tyto útvary mohou patřit: letecká služba, kynologická služba, poříční služba nebo pyrotechnická služba. Tyto policejní útvary plní velmi důležitou a nezastupitelnou roli při nasazení v mimořádných událostech. Další velmi podstatnou roli hraje policejní operační středisko, které je místně příslušné při mimořádné události.

3.2.1 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie patří mezi základní službu u Policie ČR. U této služby je v naší republice v současnosti zařazeno přes 17.000 příslušníků. V rámci celé policie jde o jednu z nejrozšířenějších skupin policistů, kteří slouží u policejního sboru. Tato služba je prakticky pilířem policie a příslušníci zařazení v této službě jsou v bezprostředním kontaktu se společenskou realitou. Činitelé bezprostředního kontaktu

⁷⁶MATES, P. a kol. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem*. Praha, 2009, s. 30 - 31.

⁷⁷Zrušený předpis č. 283/1991 Sb. ze dne 21. června 2008. *Zákon o Policii České republiky*. [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1991 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=283&r=1991>>.

jsou občané, orgány obce nebo právnické a fyzické osoby.⁷⁸ Ve většině případů jsou to právě tito policisté, kteří přijdou do prvního kontaktu s uvedenými subjekty. Na rozdíl od služby kriminální a vyšetřování jde o službu, která je příslušníky vykonávána v uniformě.

Rozsah a charakter úkolů činnosti omezuje tuto službu k užší specializaci, než je tomu u specializovaných útvarů a jejich služeb. V zásadě jde o univerzální službu, která klade vysoké nároky na její příslušníky. Do těchto vysokých nároků můžeme zahrnout oblast znalosti zákonů, vyhlášek nebo interních předpisů. V neposlední řadě je velmi důležitá fyzická a psychická připravenost každého příslušníka. Vzhledem k již zmiňované universálnosti příslušníků pořádkové policie je tato služba jakousi základnou pro výběr policistů do jiných specializovaných a odborných služeb policie.⁷⁹

Obsah činnosti pořádkové policie je převážně stanoven zákonem o Policii ČR, případně jsou tyto úkoly specifikovány dalšími právními normami a rezortními předpisy. Jedním z rezortních předpisů je **Závazný pokyn policejního prezidenta č. 180/2012**,⁸⁰ který pojednává o plnění základních úkolů služby pořádkové policie. Podstata je převážně uvedena ve druhé části tohoto závazného pokynu, kde jsou uvedeny úkoly a formy činností policejního oddělení.

Služba pořádkové policie generálně zabezpečuje oblast veřejného pořádku a bezpečnosti a plní zejména tyto úkoly:⁸¹

- provádí ochranu veřejného pořádku, předchází a odhaluje trestnou činnost, zejména tu menší závažnosti a za tím účelem provádí hlídkovou a obchůzkovou službu,
- prověřuje drobnější trestnou činnost,
- šetří určené přestupky na úseku veřejného pořádku a občanského soužití a v blokovém řízení o určených přestupcích i rozhoduje,
- přispívá k dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu
- je tou službou, která funguje na základních útvarech policie, tedy na obvodních a místních odděleních policie, kde přijímá, eviduje a prošetřuje oznámení,
- svými specializovanými útvary zajišťuje výkon potápěčských prací, výkon služební kynologie – výcvik a používání policejních psů.

---

^{78,79} *Policie České republiky. Pořádková Policie.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>>

⁸⁰ ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY POŘÁDKOVÉ POLICIE POLICEJNÍHO PREZIDIA ČESKÉ REPUBLIKY. *180 ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 28. listopadu 2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie.* Praha: 2012. s. 1.

⁸¹ SOUČEK, V., STAŇOVÁ, E., MACHOVÁ N., VANGELI, B a kol. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení. Modul G.* Praha, 2009, s. 10.

Základní úkoly služby pořádkové policie plní především obvodní či místní oddělení policie a oddělení hlídkové služby. Tyto uvedené oddělení jsou základními výkonnými organizačními články Policie ČR s územně vymezenou působností. Jsou přímo podřízeny krajským a městským ředitelstvím Policie ČR daného územního odboru, místní oddělení jsou podřízeny obvodnímu ředitelství Policie ČR v Praze.

Pod službu pořádkové policie spadá několik útvarů, které mohou být nasazeny jako hlavní vykonavatelé k řešení mimořádných událostí. Vždy však bude záležet na druhu a rozsahu mimořádné události, a zda je vůbec platné využití této služby v místě zásahu. Mezi nejvíce využívané policejní útvary k mimořádným událostem v rámci pořádkové služby patří oddělení hlídkové služby nebo speciální pořádkové jednotky. Tyto útvary disponují ve většině případů velkou personální silou, která je při rozsáhlých akcích velmi nezbytná. Dalším důvodem je technická vybavenost, která může být využita při záchranných a likvidačních pracích.

Vedle uvedených útvarů existují i specializované útvary, které díky své odbornosti plní zvláštní úkoly pořádkové policie. Mezi tyto útvary patří služba kynologie, poříční služba nebo speciální potápěčská činnost.

V rámci IZS je služba pořádkové policie nejvíce využívanou službou, která se podílí na záchranných a likvidačních pracích. Vzhledem tomu, že tato služba disponuje svou univerzálností, má složka policie významné postavení při řešení mimořádných situací. Hraje tedy důležitou a nenahraditelnou roli, která je společně s HZS ČR a ZZS ČR prvořadá v oblasti ochrany společnosti.

3.2.2 Služba dopravní policie

Dopravní policie patří vedle pořádkové policie k další rozšířené uniformované službě, která zabezpečuje plnění úkolů v oblasti silničního provozu. Těžištěm její činnosti je dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu a řešení dopravních nehod. Dále projednává dopravní přestupky v blokovém řízení a ve správním řízení v oblasti svěřené jí zákonem. Zabezpečuje úkoly spojené s přepravou nadrozměrných nákladů, které jsou převáženy v rámci České republiky. Činnost na přepravě zabezpečuje i při převozu cenin, nebo v rámci doprovodu různých delegací. Celkově sleduje vývoj dopravní nehodovosti a na základě výsledkové analýzy navrhuje různá opatření k řešení situací.

Plní úkoly na úseku dopravního inženýrství, především v rozmístění dopravních značek a zařízení. Dalším úkolem je poskytovat odborná stanoviska spojená se silničním provozem, která mohou sloužit jako podkladný materiál pro činnost

ministerstva dopravy. Z hlediska administrativního vede dokumentaci a evidenci o dopravních nehodách a přestupcích.

Služba dopravní policie je řízena Ředitelstvím služby dopravní policie Policejního prezidia České republiky, které metodicky řídí nižší stupně dopravních inspektorátů na krajské a okresní úrovni.⁸² Dopravní inspektoráty jsou jednotlivé policejní útvary, které jsou rozděleny do dvou skupin: **skupina dohledu a skupina dopravních nehod**.

Skupina dopravních nehod objasňuje a vyšetřuje silniční dopravní nehody. Tato skupina vyjíždí k dopravním nehodám a na místě události provádí nezbytná šetření. Jedná se o zdokumentování a ohledání místa dopravní nehody za účelem řádného objasnění příčin a zavinění vzniklé dopravní nehody.

Skupina dohledu působí na bezpečnost a plynulost v silničním provozu a je rozdělena na podskupiny, do kterých můžeme zařadit:

- skupina dohledu nad silničním provozem,
- skupina speciálního silničního dohledu,
- skupina přestupkové agendy,
- skupina organizace výkonu služby.

Při vzniku mimořádných událostí plní dopravní policie významnou úlohu v rámci integrovaného záchranného systému. Tato složka je důležitá především při dopravních nehodách, kde se setkává a spolupracuje s ostatními základními složkami integrovaného záchranného systému. Hlavní náplní dopravní policie v místě mimořádné události, je uzavření oblasti před nepovolanými osobami a regulace nebo odklon dopravy v lokalitě nebo místě události. Ostatní složky integrovaného záchranného systému mohou díky činnosti dopravní policie zajistit rychlou a efektivní činnost při záchranných a likvidačních pracích.

---

⁸²*Police České republiky. Ředitelství služby dopravní policie.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-sluzby-dopravni-policie-onas-reditelstvi-sluzby-dopravni-policie.aspx>>.

3.2.3 Služba letecké policie

Letecká služba Policie České republiky je policejním útvarům s celostátní působností, který provozuje vrtulníkovou techniku se speciálním policejním a záchranným vybavením. Tento útvar vznikl v roce 1993, kdy navázal na činnost Letecké služby Federálního policejního sboru, která existovala v letech 1991 až 1993.

V tomto období využívala tehdejší policie vrtulníky typu Mi-8 a Mi-2, které byly využívány k policejní, evakuační a záchranné činnosti. V těchto vrtulnicích byli přepravováni i nejvyšší ústavní a vládní činitelé, nebo významné zahraniční návštěvy.⁸³

Vedle uvedených policejních vrtulníků patřil do vrtulníkové sekce i stroj typu Bell 412, který je v provozu dodnes. Bell 412 je střední typ vrtulníku, který je vhodný pro převážnou většinu policejních zásahů. Velkou a významnou úlohu hrál při povodních na Moravě v roce 1997 a při povodních v Čechách v roce 2002. V současné době má Letecká služba Policie České republiky k dispozici pět těchto strojů, avšak pro účely letecké záchranné služby neslouží ani jeden.⁸⁴

V roce 2003 rozšířil policejní flotilu stroj EC-135, který je novým a lehkým typem vrtulníku s kapacitou sedmi cestujících. V následujících letech bylo postupně objednáno pro potřeby Policie České republiky ještě sedm těchto vrtulníků. Policejní vrtulníky jsou díky perfektním vlastnostem předurčeny k zásahům na těžko dostupná místa, nebo kde hrozí nebezpečí z prodlení.

Česká republika disponuje dvěma základnami, které zajišťují nepřetržitou pohotovostní službu. Hlavní základna je umístěna na letišti Václava Havla v Praze, zde jsou realizovány letecké úkoly pro oblast Čech. Druhá základna, vybavená speciálními vrtulníky k záchranným a bezpečnostním akcím, je na letišti v Brně. Letecké úkoly jsou plněny převážně pro území Moravy a Slezska. Další stanoviště letecké služby slouží pouze k dočasnému zajištění letecké podpory regionálních, záchranných a bezpečnostních složek. Ve většině případů jsou umístěny ve vzdálenějších oblastech České republiky.

---

⁸³ VRTULNÍK.CZ. [online]. Praha : POLICE [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.vrtulnik.cz/police/policie4.htm>>.

⁸⁴ VRTULNÍK.CZ. [online]. Praha : BELL 412HP, EP [cit. 2014-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.vrtulnik.cz/b_412.htm>.

Úkoly Letecké služby Policie České republiky lze rozdělit na dva typy činností:⁸⁵

1) letecká činnost ve prospěch Policie České republiky

- *Pohotovostní zásahy a nasazení* – příprava a zákroky příslušníků zásahových jednotek a útvaru rychlého nasazení.
- *Pátrací akce* – mají za cíl nalézt hledané nebo pohřešované osoby, nebo věci pocházející z trestné činnosti.
- *Řízení rozsáhlých policejních akcí a její dokumentace* – při hromadných akcích, které jsou například demonstrace, protestní pochody nebo sportovní či kulturní akce.
- *Dopravní průzkum a řízení dopravy* – sledování hustoty a plynulosti v silniční dopravě.
- *Vzdušná ochrana a dozor* – důležitých osob a objektů.
- *Výcvikové a instruktážní lety* – mohou využívat všichni příslušníci bezpečnostních sborů.

2) letecká činnost ve prospěch integrovaného záchranného systému

- *Spolupráce s Hasičským záchranným sborem České republiky* – při leteckém hašení požárů a při záchranných pracích nad volnou hloubkou či nad vodou.
- *Spolupráce s Leteckou záchrannou službou České republiky* – je používán vrtulník typu EC-135T2 se zdravotnickou zástavbou pro rychlou přepravu zraněných osob z místa nehody k ošetření, nebo transport stabilizovaných pacientů mezi zdravotnickými stanovišti.
- *Spolupráce s Horskou službou České republiky* – přeprava horských záchranářů při pátrání po osobách v horách, lavínách nebo v jiných nepřístupných místech.
- **Spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému při vyhlášení mimořádných stavů** – policejní vrtulníky mohou být využity všemi ostatními subjekty zapojených v IZS se souhlasem policejního prezidenta. V úvahu připadá plnění úkolů pro vrcholové orgány krizového řízení včetně transportu členů krizových štábů a bezpečnostních rad.
- **Spolupráce v zahraničí** – Vláda České republiky může rozhodnout o vyslání vrtulníku na pomoc ostatním zemím.

---

⁸⁵ VRTULNÍK.CZ. [online]. Praha : POLICE [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.vrtulnik.cz/police/policie4.htm>>.

Letecká služba Policie České republiky plní své úkoly na profesionální úrovni. Tento útvar dokazuje svou profesionalitu výbornou přípravou letecké techniky včetně personálního obsazení. Letecká služba Policie České republiky je v pohotovosti 24 hodin denně a je připravena vzlétnout v průběhu několika minut k plnění požadovaných úkolů.

3.2.4 Služba pyrotechnické policie

Pyrotechnická služba je výkonným útvarem Policie České republiky s celorepublikovou působností, který je gesčním pracovištěm pro oblast pyrotechnických činností vykonávaných policejními pyrotechniky.⁸⁶ Pyrotechnická služba Policie České republiky byla zřízena 15. prosince 2008 a svou činnost zahájila dnem 1. března 2009.

Z historického hlediska sahá praktický výkon na pyrotechnické činnosti až do roku 1948. Do tohoto roku byly pyrotechnické práce prováděny výhradně vojenskými pyrotechniky Československé Armády. Po ukončení druhé světové války bylo na území Československa nalezeno velké množství nevybuchlé munice, které Československá Armáda nestačila svými silami likvidovat. Bylo proto vedeno společné jednání tehdejšího ministerstva vnitra a ministerstva národní obrany, které vedlo k vytvoření nové pyrotechnické služby ministerstva vnitra.

V první fázi byla činnost převážně zaměřena na bezpečnou likvidaci poválečné munice. V roce 1952 byl realizován první pyrotechnický kurz pro tehdejší příslušníky bezpečnostního sboru a pyrotechnická činnost byla rozšířena na všechna krajská velitelství. V následujících letech došlo také k páchání trestné činnosti za pomoci výbušnin, velmi snadno dostupné z poválečných nálezů. Z tohoto důvodu museli příslušníci útvaru projít mnoha specializovanými kurzy, které rozšiřovaly jejich odborné znalosti. Především se jednalo o problematiku nástražných systémů, neboť došlo k nebyvalému nárůstu počtu výbuchů a hlavně počtu nálezů nástražných výbušných systémů.⁸⁷

V roce 1973 tehdejší správa Sboru národní bezpečnosti zahrnula pyrotechnickou činnost do zajišťování technické ochrany nejvyšších státních představitelů. Obsahovala především preventivní pyrotechnické prohlídky případně některé jiné specifické formy ochrany.

---

⁸⁶*Policie České republiky. Pyrotechnická služba Policie České republiky.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2015 [cit. 2015-01-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-s-luzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>>.

⁸⁷HRAZDÍRA, I. a KOLLÁR, M. *Základy policejní pyrotechnické činnosti.* Praha, 2001, s. 76-77.

Po roce 1989 vzniklo pyrotechnické pracoviště u Správy ochrany prezidenta a u Federální ochranné služby.

V současné době Pyrotechnická služba Policie České republiky je tvořena příslušníky, kteří se věnují zejména třem základním činnostem:⁸⁸

1) Pyrotechnické práce při zajišťování nálezů munice a její likvidaci – zneškodnění nalezené munice, výbušnin a výbušných předmětů je zajišťována pyrotechnikou z pěti muničních expozitur (Milovice, Teplice, České Budějovice, Frýdek –Místek, Brno).

2) Pyrotechnické práce při vyhledávání a zneškodňování nástražných výbušných systému – prověřování podezřelých nálezů a likvidace nástražného výbušného systému je prováděna ze dvou oddělení (Praha a Olomouc).

3) Pyrotechnické práce v oblasti kriminalistické pyrotechniky – zajišťuje výkon kriminalisticko-technické činnosti a znaleckou činnost při níž provádí zkoumání zákonitostí vzniku stop vytvořených po výbuchu, zkoumání výbušnin, munice a dalších podobných objektů, stejně jako zkoumání částí munice, nástražných výbušných systémů a jejich komponentů.

V rámci rezortu Ministerstva vnitra příslušníci Pyrotechnické služby Policie České republiky spolupracují s pyrotechnikou Útvaru rychlého nasazení a zásahových jednotek krajských ředitelství Policie České republiky. Příslušníci těchto elitních útvarů se specializují na průlomovou pyrotechniku a krizové trhání. Mezi další útvary patří Útvar pro ochranu prezidenta České republiky a Útvar pro ochranu ústavních činitelů ochranné služby provádějící pyrotechnickou ochranu chráněných osob a objektů.

Nedílnou součástí Pyrotechnické služby Policie České republiky je spolupráce s ostatními složkami integrovaného záchranného systému. Převážně jde o spolupráci s Hasičským záchranným sborem České republiky, se kterým provádí součinnost při společném zásahu „*Oznámení o uložení nebo nálezů výbušniny či výbušného systému.*“

V případě nálezů a manipulace s municí nebo výbušným systémem dochází ve spolupráci s hasiči na místě zásahu k různým opatřením. Například se jedná o zjišťování, zda nejsou v blízkosti místa zásahu inženýrské sítě, optický kabel nebo plynovod.

---

⁸⁸ *Policie České republiky. Pyrotechnická služba Policie České republiky.* [online]. Praha : Policie.cz, ©2015 [cit. 2015-01-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-s-luzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>>

Pyrotechnická služba Policie České republiky podle potřeby využívá různé polygony a zařízení v rámci Hasičského záchranného systému, které umožňují prověřit dovednosti v situaci blízké skutečným zásahovým podmínkám. Pravidelná účast na taktických a námětových cvičení pořádané Hasičským záchranným sborem ČR má pro pyrotechnickou službu velmi důležitý význam.

Policie České republiky je součástí integrovaného záchranného systému a spolu s ostatními členy se účastní celé řady akcí a opatření. Vybrané typové činnosti Policie České republiky při společném zásahu budou vymezeny v nadcházející kapitole.

3.3 Typová činnost Policie České republiky při společném zásahu

Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému jsou uvedeny v Katalogu typových činností složek integrovaného záchranného systému. Za typovou činnost považujeme základní a předem stanovený podklad pro složky integrovaného záchranného systému při přípravě na mimořádnou událost a při provádění záchranných a likvidačních prací na místě společného zásahu.

Katalog typových činností obsahuje soubory dokumentací k jednotlivým druhům mimořádných událostí, které slouží příslušníkům integrovaného záchranného systému k zpřesnění a odstranění chyb při řešení mimořádné události. Každý soubor obsahuje kolektivní list složek, velitele a operačních středisek integrovaného záchranného systému, společně s listy konkrétní události. Tím je výrazně zvýšena efektivnost práce složek jak na taktické, tak na operační úrovni.

Typovou činnost vydává Ministerstvo vnitra prostřednictvím generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Součástí typové činnosti je list Policie České republiky, který navazuje na postup složek integrovaného záchranného systému při záchranných a likvidačních pracích společně s působností a pravomoci Policie České republiky. Zpracování návrhu typových činností policie je upřesňováno mezi generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a zástupci z řad Policie České republiky.

3.3.1 Policejní opatření pro udržení veřejného pořádku při technoparty

Jednou z prvních mimořádných událostí, při které Policie České republiky patří k hlavnímu gestoru typové činnosti, je udržení veřejného pořádku při technoparty. Při tomto druhu události, jsou uplatněny všechny základní složky integrovaného záchranného systému. Uvedená typová činnost vychází na základě předešlých problémů spojených s tímto druhem akce, zejména při technoparty CzechTek v roce 2005.

Technoparty se rozumí veřejnosti přístupná hudební produkce založená na výrazném rytmu zdůrazňovaném používáním výkonných reprodukčních hudebních soustav. Účelem technoparty je neorganizovaný, volný poslech maximálně zesílené hudby nebo tanec s účastí většího počtu osob na volném prostranství.⁸⁹

---

⁸⁹TECHNO.CZ. [online]. Praha : Technoparty [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.techno.cz/clanek/26282/uvod-do-encyklopedie-hudebnich-festivalu>>.

Účastníci této akce jsou vlivem hlasité hudby, únavy z tance spojené s konzumací alkoholu nebo omamných a psychotropních látek, schopni dostat se do nepředvídatelného stavu. Toto chování může vést k agresivnímu jednání jak vůči sobě, tak nezúčastněným osobám nebo orgánům státní správy či samosprávy. Ztráta sebekontroly je dalším typem stavu, do kterého může účastník akce lehce proniknout. Důsledkem těchto stavů může dojít k mimořádným událostem, které mohou být například požáry, dopravní nehody nebo ohrožení životních podmínek obyvatelstva nebo životního prostředí v bezprostředním okolí. Ve většině případů se těchto akcí účastní velký počet osob, tím je riziko vzniku mimořádné události velice vysoké.

Při technoparty nebo jiné podobné akci s vysokým rizikem vzniku mimořádné události volí složky integrovaného záchranného systému blízké a strategické místo, odkud by mohly provádět případné záchranné a likvidační práce. Prvořadým úkolem Policie České republiky je převážně dohled na veřejný pořádek a bezpečnost v místě pořádání akce a jeho přilehlém okolí. Případné provádění záchranných a likvidačních prací je z velké části v kompetenci Hasičského záchranného sboru České republiky nebo Zdravotnické záchranné služby České republiky.

Policie České republiky zabezpečuje v podstatě jen informační podporu, ale rovněž může vytvářet prostory pro potencionální zásah. Dalším z úkolů ze strany policie je chránit záchranáře a hasiče před napadením či omezováním ze stran účastníků akce. Ochrana veškeré záchranné a hasičské techniky v průběhu zásahu před poškozením nebo odcizením patří také k nezbytným úkolům policie. V neposlední řadě je regulace dopravy za účelem hladkého příjezdu a odjezdu záchranných vozidel a požární techniky.

3.3.2 Oznámení o uložení nebo nálezu výbušného předmětu

Výbuchy nástražných výbušných systémů představují závažné riziko, které ohrožují veškerou celosvětovou společnost. Často představují způsoby k řešení problémů např. mezi kriminálními subjekty, anebo riziko spojené s teroristickými útoky. V České republice je užití nástražného výbušného systému převážně u násilných trestných činů páchané jednotlivci nebo organizovanými kriminálními skupinami. Názornými příklady k použití nástražného výbušného systému jsou zastrasování a likvidace konkurence, vymáhání pohledávek nebo odstranění nepohodlné osoby či skupiny osob.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem byla pro složky integrovaného záchranného systému vytvořena typová činnost, která se zabývá touto problematikou. Typová činnost je určena alespoň dvěma složkám systému, které po přijetí oznámení o uložení nástražného výbušného systému nebo nálezu podezřelého předmětu vyražejí k záchranným a likvidačním pracím.

Pojetí nástražného výbušného systému je chápáno jako systém tvořený výbušným předmětem, výbušnou nebo zápalnou látkou, nebo pyrotechnickým prostředkem a funkčními prvky iniciace. Tento systém je schopen vyvolat za určitých, uživatelem předem stanovených podmínek, výbuchový účinek nebo ložisko požáru. Nástražný výbušný systém bývá zpravidla ukryt v obalu, nebo má takovou vnější formu, která skrývá pravý účel předmětu.⁹⁰

Velitelem na místě zásahu při záchranných a likvidačních pracích se stává příslušník Policie České republiky, pokud jeho činnost převažuje v souvislosti s oznámením o nálezu podezřelého předmětu, nástražného výbušného předmětu, munice nebo výbušniny. V jiném případě bude velitel příslušník Hasičského záchranného sboru ČR, pokud převažuje činnost zaměřené na sdělení, evakuaci, záchranu obyvatelstva či záchranné práce. Jde o mimořádné zásahy v souvislosti s ohrožením více než 1000 osob, městské části popř. celé obce. V případě možného výbuchu, kdy je ohroženo technologické zařízení s cílem předejít vážné havárii, je velitelem zásahu opět příslušník Hasičského záchranného sboru České republiky.

Úkoly Policie České republiky na místě zásahu lze rozdělit na:

1. úkoly v souvislosti k nalezení a zneškodnění zdroje výbuchu jako:

- pyrotechnická prohlídka,
- kontrola přítomnosti chemického, biologického, radiologického nebo jaderného materiálu,
- zajištění přítomnosti odpovědných osob, které dopomohou úspěšně ukončit zásah,
- prověření podezřelého předmětu, zneškodnění nástražného výbušného systému, zajištění munice a výbušnin a další manipulaci provádí zpravidla pyrotechnická výjezdová skupina Pyrotechnické služby Policie České republiky,
- odklon a regulace dopravy z místa zásahu,
- uzavření dopravní trasy, která je určena pro odvoz zdroje výbuchu,

---

⁹⁰HRAZDÍRA, I. a KOLLÁR, M. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň, 2006, s. 83.

- komunikace s příslušným operačním střediskem,
- dokumentace místa zásahu.

2. úkoly v souvislosti k zajištění bezpečnosti osob jako:

- vymezení hranice nebezpečné zóny,
- evakuace osob z nebezpečné zóny,
- provedení bezpečnostních prohlídek osob opouštějících nebezpečnou zónu,
- vymezení hranic vnější zóny pro zajištění práce složek integrovaného záchranného systému a k zabránění vstupu nebo vjezdu nepovolaným osobám,
- střežení hranice vnější zóny na určených stanovištích,
- poskytování důležitých informací zasahujícím složkám, které vjíždí do vnější zóny,
- zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti na shromaždišti evakuovaných osob,
- evidence osob, které mohly být evakuovány nebo evakuace odmítly,
- plnění veškerých opatření ve stanoveném rozsahu až do odvolání.

3.3.3 Dopravní nehoda

Typová činnost složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu u dopravní nehody vymezuje postup a koordinaci zasahujících složek, kde činnost uvedených složek je nezbytná. Dle této typové činnosti se postupuje v souvislosti s dopravními nehodami, kde je nutné provést složkami integrovaného záchranného systému záchranné a likvidační práce.

Pojem dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu⁹¹. Každá způsobená dopravní nehoda má různé důvody jejího vzniku a způsobené škody jsou odlišné. Mezi hlavními cíly složek při zásahu u dopravní nehody na pozemních komunikacích je zajištění místa a okolí dopravní nehody a následné poskytnutí první pomoci zraněným osobám.

Hasičský záchranný sbor na místě události provádí za použití technických prostředků, vyproštění raněných a ohrožených osob z dopravních prostředků, které následně předává do péče zdravotníkům. Důležitou úlohu hraje také při zamezení úniku

---

⁹¹*Předpis č. 361/2000 Sb. ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>.

nebezpečných a ohrožujících látek z dopravních prostředků. Zdravotnická záchranná služba ČR při dopravní nehodě plní v podstatě stejné úkoly, které plní u všech typů mimořádných událostí. Jedná se o poskytnutí odborné přednemocniční neodkladné péče a transport do vhodného zdravotnického zařízení.

Příslušníci Policie České republiky spolupracují v místě dopravní nehody s ostatními složkami, kdy hlavní úkoly rozděljuje velitel zásahu, který ve většině případů vychází z řad příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky. Jde převážně o úkoly, které zabezpečují spolehlivé a nerušené plnění činností hasičů a zdravotníků.

Z prvořadých úkolů je zabezpečení celé oblasti, kde došlo k dopravní nehodě a zabránění vstupu neoprávněným osobám k místu události. K zajištění místa události využívají příslušníci technické prostředky, jako jsou např. přenosné značky nebo reflexní pásy. S touto činností je spojený odklon silničního provozu z místa události a informování ostatních účastníků silničního provozu o náhradní trase. V souvislosti s dopravou provádí příslušníci Policie České republiky i organizaci při příjezdu a odjezdu vozidel složek integrovaného záchranného systému. Zabezpečují vhodné parkování a zastavení všech služebních vozidel, aby byly zajištěné případné odsunové trasy z místa události. Příjezdová cesta k dopravní nehodě je většinou jedna, ale odsunových tras může být více z hlediska počtu cílových nemocnic.

V místě zásahu příslušní policisté provádějí vedle samotného vyšetřování dopravní nehody také evidenci veškerých postižených osob, které opouštějí místo dopravní nehody. Zajišťují neustálý dohled nad vyznačeným prostorem pro ukládání zemřelých a podílí se na identifikaci těžce zraněných nebo mrtvých osob. V případě nutnosti povolávají na žádost velitele zásahu vrtulník Policie České republiky a zabezpečují dozor na přistávací plochu.

Během probíhání záchranných a likvidačních prací informují policisté velitele zásahu o provedených úkonech a poskytují zprávy o dopravní nehodě. Informování o vývoji situace je vedeno i cestou příslušné dozorcí služby nebo operačního střediska Policie České republiky.

V neposlední řadě spolupůsobí na provádění opatření, které vedou k obnovení bezpečnosti a plynulosti v silničním provozu.

Ke spolupráci jednotlivých složek integrovaného záchranného systému nedochází pouze u již zmíněných typových činností, ale i u mimořádných událostí jako jsou přírodní mimořádné události a antropogenní mimořádné události. Pozornost pak bude věnována především povodním.

4 Mimořádné události

Veškeré lidstvo na celém světě muselo od svého vzniku čelit v zájmu své existence různým záporným dopadům, které působí a nadále ve velkém měřítku ovlivňují jednání a konání člověka. Okolnosti, které ohrožují lidské životy, hmotné a kulturní statky včetně životního prostředí, jsou vlivy poškozující společenské, technologické a přírodní systémy. Působení negativních vlivů na uvedené systémy má za následek vznik neočekávaných mimořádných událostí.

Mimořádná událost je tedy nenadálý, částečně nebo zcela neovládaný, časově a prostorově ohraničený děj, který vznikl v souvislosti s provozem technických zařízení, působením živelných pohrom, havárií, neopatrným nakládáním s nebezpečnými látkami, epidemií nebo jiného nebezpečí, které ohrožuje životy a zdraví lidí, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí.⁹²

Celá řada mimořádných událostí a jejich řešení má různou intenzitu, různé dopady a různou dobu nápravy včetně návratu do běžných stavů. Tyto události mohou vzniknout v lokálním charakteru při provádění běžné činnosti člověka např. havárie vozidla na pozemní komunikaci, havárie v průmyslu nebo vlivem teroristických akcí apod. Hlavním činitelem při tomto druhu události je především člověk, který svým jednáním ohrožuje nejen sebe, ale bezprostřední okolí kolem sebe.

Snaha člověka podřídit si přírodu a vytvořit životní prostředí podle vlastních představ i za cenu porušování přírodních zákonů má negativní důsledek na ekologický stav krajiny. Vlivem přílišných nároků člověka na přírodu a nepříznivých zásahů do přírodní rovnováhy, kdy není brán ohled na ostatní živé a neživé složky systému, dochází k velkému zatížení ekosystému a ke vzniku živelných pohrom.

K mimořádným událostem dochází zpravidla jen zřídka, avšak složky integrovaného záchranného systému musí být vždy připraveny těmto hrozbám čelit. Důležitá je připravenost veškerých složek, které se podílí na záchranných a likvidačních pracích. Příprava spočívá převážně v procvičování činnosti na záchranných a likvidačních pracích, ve vzájemné komunikaci a spolupráci všech zasahujících složek. Tato činnost je následně prověřována na různých taktických a prověřovacích cvičeních, které mají za úkol zdokonalit vzájemnou spolupráci při reálných mimořádných událostí.

---

⁹²MARÁDOVÁ, E. *Ochrana člověka za mimořádných událostí*. Praha, 2007, s. 6

Mimořádné události lze rozdělit do dvou základních skupin, které jsou následně rozštěpeny do dalších podskupin. První hlavní skupinu tvoří události, které jsou vyvolány přírodními vlivy, způsobeny živou a neživou přírodou. Druhou skupinu představují antropogenní mimořádné události, které vyvolává člověk svým úmyslným nebo neúmyslným jednáním.

4.1 Přírodní mimořádné události

Do kategorie přírodních mimořádných událostí, které mohou být označovány, jako živelné pohromy spadají např. povodně, požáry, zemětřesení, sesuvy půdy nebo tornáda atd. Tyto události představují následky geofyzikálních procesů v zemské biosféře jak v částech atmosféry, tak litosféry nebo hydrosféry. V podstatě jde o škodlivé působení přírodních sil, které přináší mnohdy velké škody na majetku a v přírodě. Avšak nejvíce ohrožené zůstávají lidské životy a zdraví.

Příroda není jediným činitelem, který svými procesy spouští živelné pohromy, ale v některých případech je to samotný člověk. Ten svými zásahy v životním prostředí v malé míře přispívá ke zrodu živelných pohrom. Názorným příkladem je zakládání otevřeného ohně v přírodě, který může způsobit např. velké lesní požáry.

Příčiny živelných pohrom:

- pohyb hmot (zemětřesení, svahové pohyby),
- fyzikální a chemické procesy uvolujících v hlubinách Země energii a přivádějící ji na její povrch (zemětřesení, sopečná činnost),
- zvýšení vodní hladiny (povodně, mořské zátopy, tsunami),
- mimořádně silný vítr (vichřice, orkány, tornáda),
- atmosférické poruchy (bouře, extrémní chlad nebo vedro),
- kosmické vlivy (škodlivé druhy záření, dopad meteoritu).

Česká republika patří mezi ty výjimečné lokality na zemském povrchu, které jsou poměrně v malé míře zasahovány živelnými pohromami. Nejsme ovlivňováni činností moře, na našem teritoriu se nevyskytují vulkanické či tektonické procesy ani teplotní nebo geomorfologické extrémy. Intenzita vyskytujících se přírodních procesů zdaleka nedosahuje možných maximálních úrovní.

4.2 Antropogenní mimořádné události

Tvoří skupinu mimořádných událostí, které představují nežádoucí příhody vyvolané člověkem nebo v souvislosti s jeho činností. Stejně jako u přírodních mimořádných událostí jsou ohroženy životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí.

Antropogenní mimořádné události jsou rozděleny do čtyř skupin:

1. TECHNOGENNÍ

Nejčastějším projevem jsou **havárie**, které se mohou projevit v průmyslovém provozu (např. únik nebezpečných látek, únik radioaktivních látek, únik ropných látek atd.). Dalším projevem technogenní mimořádné události jsou dopravní nehody.

2. SOGIOGENNÍ

Představuje nenadálou, částečně nebo zcela neovládanou sociální událost, kterou se odpovědné orgány snaží dostat pod kontrolu. Je časově a prostorově ohraničená, která vznikla v důsledku narušení sociálních vztahů mezi sociálními skupinami navzájem, nebo mezi sociálními skupinami a státní nebo veřejnou sférou.⁹³ Ve společnosti poškozují nebo narušují zájmy nadindividuálních celků, nikoliv pouze samotného jednotlivce. Do interních sociogenních událostí patří např. terorismus, záškodnictví, občanské nepokoje nebo stávky. Vnější sociogenní události představují např. chemické a nukleární zbraně.

3. AGROGENNÍ

Agrogenní hrozby vyplývají z nevhodně prováděné lidské činnosti v oblasti zemědělství a vodního hospodářství. Mohou být způsobeny v souvislosti degradace půdy, narušení původní ekologické rovnováhy krajiny, použití chemických prostředků v důsledku látkové výměny atd.

Celá řada živelných a antropogenních mimořádných událostí, které dramaticky postihly lidstvo v nejrůznějších státech světa jsou příkladem a východiskem pro řešení událostí obdobných. Bývají tedy vzorem jak je předvídat, hledat řešení a rychle na ně reagovat.

---

⁹³ŠUGÁR, J. a BURDOVÁ, L. *Identifikace a charakteristika sociogenních mimořádných událostí, zvl. č. díl I.* 2011, s. 165 – 200.

4.3 Povodeň

Mezi nejčastější přírodní mimořádné události, které postihují území České republiky patří povodně. Jako u každé mimořádné události, tak i při povodních zasahují veškeré složky integrovaného záchranného systému s cílem zachránit lidské životy a zabránit rozsáhlým materiálním a ekologickým škodám. Avšak boj s přírodním živlem, jako je nezastavitelná voda, není zcela jednoduchý.

Pojem povodeň lze definovat jako přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody anebo voda nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat z určitého území nebo je její odtok nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.⁹⁴

Do povodňových faktorů, které ovlivňují vznik povodní patří tzv. meteorologické faktory předběžné a příčinné. Faktory předběžné účinkují několik dnů až měsíců před vznikem povodní, patří zde např. nasycenost povodí, promrznutí půdy, výška sněhové pokrývky a její vodní hodnota atd. Časové rozvržení meteorologicko-příčinných faktorů lze stanovit na hodiny až dny před zrodem povodně, kde hlavní vliv bude v dešťových srážkách, kladné teploty vzduchu na tání sněhu a ledu atd.

Dalšími významnými faktory, které ovlivňují vznik povodní jsou tzv. hydrologické faktory. Do těchto faktorů můžeme zařadit např. protržení vodních staveb, ale i množství objemu koryt vodních toků před povodněmi.

Přírodní mimořádná událost ve formě povodní postihuje Českou republiku v posledních letech docela často. Naše území je položeno v oblasti mírného klimatického pásu s pravidelným ročním cyklem teplot a srážek. Nejvyšší měsíční úhrny srážek připadají na květen až srpen, nejméně srážek je v únoru a březnu. V letních měsících se často vyskytují krátkodobé extrémní srážky bouřkového charakteru, které zasahují poměrně malé množství oblasti. Povodně přicházející ze sousedních států nejsou příliš časté, ve větším rozsahu se mohou vyskytnout na řekách Dyje a částečně na horní Lužnici. Ze západní strany naší republiky na přítocích řeky Ohře z území Německa a na přítocích Olše a Stěnavy z Polska, kde mohou vznikat povodňové situace lokálního významu.

---

⁹⁴BRÁZDIL, R., KIRCHNER, K. a kol. *Vybrané přírodní extrémy a jejich dopady na Moravě a ve Slezsku*. 2007, s. 143.

4.3.1 Druhy povodní

Podle původu vzniku lze povodně rozdělit na přirozené a zvláštní.

PŘIROZENÉ POVODNĚ

Vznikají především shodou přírodních podmínek v povodí vodního toku v daném místě. Základní příčiny přirozených povodní jsou: náhlé či intenzivní a dlouhotrvající dešťové srážky; tání sněhu a ledu; souběh dešťových nebo sněhových srážek s táním; nahromadění ledů, dřeva a podobného materiálu v korytě, kde tvoří překážku odtoku a jejich následné uvolnění.

Přirozené povodně, které se vyskytují na našem území lze rozdělit na povodně:⁹⁵

- zimní a jarní povodně způsobené táním sněhové pokrývky,
- letní povodně způsobené dlouhotrvajícími regionálními dešti,
- letní povodně způsobené krátkodobými srážkami velké intenzity,
- zimní povodňové situace způsobené ledovými jevy na tocích i při relativně menších průtocích.

ZVLÁŠTNÍ POVODNĚ

Nejsou vytvořeny z přírodních příčin, ale v důsledku působení umělých vlivů, které mohou nastat v souvislosti s vodní stavbou např. protržení hráze vodních děl, poruchami funkčních zařízení hydrotechnických staveb atd.⁹⁶

4.3.2 Stupně povodňové aktivity

Stupně povodňové aktivity znázorňují rozsah povodňového nebezpečí. Jsou vázány na směrodatné limity, jimiž jsou zpravidla vodní stavy nebo průtoky v hlásných profilech na vodních tocích, popřípadě na mezní nebo kritické hodnoty jiného jevu uvedené v příslušném povodňovém plánu.⁹⁷

Stupně povodňové aktivity jsou rozděleny do třech stavů:⁹⁸

Stav bdělosti nastává v případě nebezpečí vzniku přirozené povodně, ohlášením předpovědní povodňovou službou nebo při zjištění mimořádných událostí, které by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně. V této situaci se vodním tokům věnuje zvýšená pozornost, povodňové komise jsou v pohotovosti a hlídková služba spolu s hlásnou povodňovou službou zahajují svou činnost.

---

^{95,96}KONVIČKA, M. a kol. *Město a povodeň strategie rozvoje měst po povodních*. 2002, s. 11.

^{97,98}*Předpis č. 254/2001 Sb. ze dne 28. září 2001 Vodní zákon*. [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2001 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>>.

Stav pohotovosti se vyhláší, když nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň, ale nedochází k větším rozlivům a škodám mimo koryto. Tento stav je také vyhlášen v případě mimořádného vypouštění vody z vodního díla, při kterém bude tohoto stupně dosaženo. Za tohoto stavu se již povodňová komise aktivuje a jsou vyrozuměni všichni ostatní účastníci, kteří se budou podílet na ochraně před povodněmi. Do provozu jsou uváděny všechny prostředky pro zabezpečovací práce společně s preventivními opatřeními, které by měly následky povodně zmírnit.

Stav ohrožení se vyhláší při bezprostředním nebezpečí nebo vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Dalším důvodem k vyhlášení stavu ohrožení je dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se povodňové zabezpečovací práce podle povodňových plánů a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

Teoreticko-metodická část se věnovala vymezení základních pojmů. Pozornost byla zaměřena na složku Polici České republiky a na vybrané typy mimořádných událostí, při kterých dochází k součinnosti jednotlivých složek integrovaného záchranného systému. V aplikační části bude objasněna, analyzována a porovnána práce Policie České republiky při povodních v Praze v letech 2002 a 2013. Zjištěné poznatky budou následně použity pro zhodnocení práce Policie České republiky a případně budou předloženy návrhy na zlepšení a odstranění nedostatků.

5 Činnost Policie České republiky při povodních

V novodobé historii zasáhlo Českou republiku několik typů povodní, kdy největší co do počtu obětí byla katastrofální povodeň na území Moravy, Slezska a částečně východních Čech v roce 1997. Po odeznění této přírodní katastrofy došlo k přijetí celé řady opatření, které byly v následujících letech prověřovány dalšími velkými povodněmi v letech 2002 a 2013. Opatření proti povodním proběhlo i ve složce Policie České republiky v oblasti personální a technické podpory včetně legislativy.

Na záchranné a likvidační práce během povodní jsou nasazovány podle potřeby různé policejní útvary. Největší zastoupení na přímém výkonu tvoří policisté zařazení do pořádkové služby, která patří k nejvytíženější složce při různých mimořádných událostí.

Jedním z příkladů je **oddělení hlídkové služby** zařazené v rámci územních odborů krajských ředitelství policie. Toto oddělení je zejména využíváno tam, kde je zapotřebí použití většího počtu policistů. Konkrétně pražská oddělení hlídkových služeb hrály velký význam při povodních v Praze v letech 2002 a 2013, kdy aktivně spolupracovaly s ostatními složkami integrovaného záchranného systému. Vedle zajišťování veřejného pořádku je její činnost zaměřena převážně na záchranu a evakuaci osob ze zatopených domů či vodou odříznutých oblastí, včetně pátrání po pohřešovaných osobách. Nezbytnou úlohu plní policisté také po evakuaci obyvatel z vystěhovaných oblastí, kdy provádí ostrahu a ochranu opuštěného majetku před tzv. rabováním. V součinnosti se **službou dopravní policie** provádí policisté hlídkové služby odklon a regulaci dopravy v zátopových oblastech společně s přípravou evakuačních tras a míst.

Ze vzdušného prostoru je využita **Letecká služba Policie České republiky**, která pomocí služebních vrtulníků vykonává záchranu a evakuaci osob či materiálu. Dalším důležitým úkolem je monitorovací činnost, která vede ke zjištění aktuálních stavů v zaplavených oblastí a popř. průjezdnost dopravního spojení. Příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky ve spolupráci s policií používají policejní vrtulníky k přepravě svých jednotek a materiálu do postižených oblastí. V souvislosti s přepravou jsou použity k transportu pověřených osob např. na jednání Ústředního krizového štábu. Nedílnou součástí je doprava humanitární pomoci obyvatelstvu v nepřístupných oblastech.

Pyrotechnická služba Policie České republiky je během povodní využívána pro případné krizové trhání např. likvidace utržených lodí nebo překážek na vodních tocích. Kromě krizového trhání pyrotechnici zajišťují i nalezenou municí, která může být v důsledku povodní vyplavena a dostat se do kontaktu s občany.

Nedílnou součástí hlavně při povodních hraje **oddělení poříční policie**, které disponuje technickým vybavením v boji s tímto přírodním živlem. Toto oddělení provádí specifickou policejní činnost na vodní hladině nebo pod vodou. Poříční policie je využívána především při záchraně tonoucích osob, které nestačily před povodňovou vlnou uniknout. Při realizaci pátracích akcí po pohřešovaných osobách využívají speciální policejní plavidla a čluny, s kterými se mohou snadno dostat i do špatně dostupných míst. Tím mohou evakuovat postižené osoby z míst, kde jiná technika zasáhnout nemůže. V neposlední řadě provádí ve spolupráci s ostatními složkami odstranění překážek na vodních tocích.

Na řešení problémů spojených s povodní se podílejí i organizační články Policejního prezidia České republiky, zejména **operační odbor**, který zajišťuje nepřetržitý provoz a koordinuje policejní akce či policejní opatření. Během povodní rozhoduje o nasazení specifických sil a prostředku policie na záchranné a likvidační práce, a současně zabezpečuje součinnost s ostatními operačními středisky integrovaného záchranného systému. Vedle operačního odboru má v rámci Policejního prezidia důležité postavení i **oddělení krizového řízení a správa logistického zabezpečení**.

Uvedené policejní útvary a oddělení se bezprostředně účastní na záchranných a likvidačních pracích během povodní, ale zdaleka nejsou jedinými v rámci Policie České republiky. Jde o pouhý výběr z celkového počtu zasahujících policistů, kteří jsou zapojeni společně s ostatními příslušníky složek integrovaného záchranného systému v boji proti této přírodní mimořádné události a nejinak tomu bylo i při povodních v Praze v letech 2002 a 2013.

5.1 Povodně v Praze 2002

Po povodních na území Moravy postihly další ničivé povodně v srpnu roku 2002 oblasti Čech. Za meteorologickou příčinu těchto povodní byly považovány vydatné letní srážky, které postihly povodí řeky Vltavy a tok řeky Labe. První vlna srážek postihla oblast jižních Čech a způsobila rozvodnění toků v horní části Vltavy. Pozdější druhá vlna srážek zasáhla střední, severní a částečně i západní Čechy včetně hlavního města Prahy. Povodňová vlna na svém postupu zatopila řadu obcí a měst a způsobila velké škody. Dne 12. srpna 2002 byl vyhlášen na řece Vltavě třetí stupeň povodňové aktivity, včetně nouzového stavu. V souvislosti s povodňovou situací probíhaly na řadě míst záchranné a likvidační práce.

Policie České republiky zajišťovala při povodních veřejný pořádek a regulaci dopravy v postižených oblastech a společně s ostatními složkami integrovaného systému prováděla evakuaci obyvatel v zátopových oblastech. Konkrétně bylo v souvislosti s povodní nasazeno v roce 2002 přibližně 12.000 policistů a 1.200 vojáků Armády České republiky, kteří byli určeni k plnění úkolů Policie České republiky. Příslušníci služeb pořádkové a kriminální policie a vyšetřování se během povodní zaměřovali na dodržování veřejného pořádku zvláště na ochranu majetku v opuštěných domech a objektů, aby nedoházelo k tzv. rabování do kterého lze kromě krádeží zařadit i trestné činy lichvy, zatajení věci, podvodu a porušování domovní svobody.

V centru Prahy byly převážně zasaženy části Holešovice, Karlín, Malá Strana a Staré Město. Voda zasáhla i do okrajových částí Prahy, především městské části Zbraslav, Velká Chuchle a Radotín. Z velké části byly pražské policejní hlídky nasazeny v městských částech Karlín, Malé Strany a Holešovic z důvodu ochrany majetku z vystěhovaných objektů. Kontroly byly prováděny i na pražských objektech a zařízeních sloužících pro dočasné umístění evakuovaných osob. V souvislosti s ochranou majetku byly posíleny hlídky Útvaru pro ochranu ústavních činitelů na objektech zvláštního významu např. Poslanecká sněmovna nebo Úřad vlády.

Služba dopravní policie provedla uzávěru a střežení mnoha silnic včetně šesti mostů pro osobní automobily i chodce. Převážná většina uzavřených silnic se nacházela v bezprostřední blízkosti řeky Vltavy. Dopravní policie zabezpečovala volbu objížděk a také informovanost obyvatelů v zátopových oblastech pomocí megafonů nebo rozhlasového zařízení na služebních vozidlech.

Leteckou podporu zabezpečovaly v Praze dva policejní vrtulníky typu Bell 412 a jeden vrtulník typu BO-105. Záchranné práce a evakuace osob z ohrožených míst byly koordinovány krizovými štáby a letecká technika byla postupně přesouvána

v závislosti na pohybu povodňové vlny. Průběžně byla v denních i nočních hodinách vyhodnocována situace a koordinováno nasazení všech vrtulníků. Důležitou úlohu plnily vrtulníky při evakuaci osob ze střech rodinných domů hlavně okrajových částech Prahy. Následně byly prováděny dokumentační lety společně s přepravou policistů do vodou odříznutých oblastí a dále průzkumná a hlídková činnost v denní i noční době. Od počátku povodní byly v plné pohotovosti přímo na pražské základně letecké služby skupiny záchranářů Hasičského záchranného sboru ČR, které byly rozděleny pro jednotlivé vrtulníky a spolu s letovými posádkami tvořily kompaktní týmy.

Komunikace s krizovými štáby na různých úrovních probíhala prostřednictvím určených služebních funkcionářů, pomocí pevného a mobilního telefonního spojení, faxových linek, ale i osobním jednáním.

5.2 Povodně v Praze 2013

Povodeň v červnu 2013 byla podobnou přírodní mimořádnou událostí, jak k tomu bylo v roce 2002. Intenzivní dešťové srážky na přelomu května a června, které přišly po velmi vlhkém období, měly za následek rozvodnění hladiny řek, hlavně na území Čech a částečně i na jižní Moravě. Z hlediska popisu byly červnové povodně rozděleny do tří povodňových vln. Do hlavního města se dostala pouze první a druhá povodňová vlna, přestože ve městě se tyto dvě povodňové vlny významně neodlišovaly. V souvislosti s vývojem situace byl dne 2. června 2013 v Praze na řece Vltavě vyhlášen třetí stupeň povodňové aktivity. Téhož dne byl ve večerních hodinách vyhlášen stav nouze, který trval až do 19. června 2013.

V postižených krajích zasahovali policisté služebně zařazení u příslušných krajských ředitelství policie společně s dalšími policisty, kteří byli v průběhu povodní posilováni z jiných krajských ředitelství policie. Přibližně se na povodních podílelo okolo 10.000 příslušníků Policie České republiky včetně 300 vojáků Armády České republiky určených pro potřeby pořádkové policie u Krajského ředitelství Policie ČR hlavního města Prahy.

Služba pořádkové policie plnila stejné úkoly, jako tomu bylo při povodních v roce 2002. Převážná činnost byla zaměřena na dodržování veřejného pořádku společně s evakuací osob ze zasažených oblastí. V terénu byla v nepřetržitém chodu posílena hlídková činnost policistů, kteří zajišťovali ochranu veškerému obyvatelstvu. Vedle opětovného monitorování vystěhovaných objektů a dopravních tras byly policejní hlídky společně se strážníky městské policie nasazovány i k fyzickému střežení nebezpečných míst, kde mohlo hrozit vážné ohrožení života. Konkrétně se jednalo o vybrané městské a příměstské parky, kde z důvodů dlouhotrvajících dešťů byla silně podmáčená půda a hrozilo nebezpečí pádu stromů. Dále provádělo oddělení pořádkové policie v součinnosti s Hasičským záchranným sborem České republiky dohled na vodní hladinu v souvislosti s neukázněnými občany, kteří se vydali sjíždět na různých plavidlech řeku Vltavu.

Od počátků povodňové situace byla na hlavní letecké základně v Praze posílena denní pohotovost společně s letovými záchranáři Hasičského záchranného sboru ČR. Na letecké základně byli dislokováni i policejní pyrotechnici pro případné nasazení na likvidaci utržených lodí či jiných objektů. Byly využity policejní vrtulníky typu Bell 412 a EC 135, s jejichž pomocí bylo evakuováno celkem 16 lidí.

5.3 Porovnání povodní v letech 2002 a 2013

Z pohledu velikosti území dotčeného povodněmi v srpnu 2002 a v červnu 2013 je téměř podobný. Důsledky povodňové situace v srpnu 2002 zasáhly katastrální území 986 obcí v 10 krajích, což představovalo plochu 17 tis. km². Na tomto území žilo v době povodně přibližně 3,2 mil. obyvatel. Významným způsobem bylo postiženo také hlavní město Praha. V důsledku povodní je rok 2002 tragičtější, kdy přišlo o život celkem 17 osob. Oproti roku 2013 si povodně vyžádaly celkem 11 lidských životů. Škody způsobené povodněmi v srpnu 2002 byly odhadnuty na více než 73 mld. Kč. Povodňové události v červnu 2013 měly za následek škody v celkové výši 15,4 mld. Kč, což představuje pětinu následků z roku 2002. Při obou událostech byly nejvíce postiženy kraje Jihočeský, Středočeský a Ústecký a hlavní město Praha. Největší rozdíl ve škodách způsobených srovnávanými povodňovými událostmi zaznamenalo hlavní město Praha.⁹⁹

V rámci Policie České republiky bylo v roce 2002 nasazeno při záchranných a likvidačních pracích přibližně 12.000 příslušníků. V porovnání s rokem 2013 se počet příslušníků nasazených při povodních snížil zhruba o 2.000. U obou mimořádných událostí byla využita personální výpomoc vojáků Armády České republiky, kteří plnili úkoly Policie České republiky.

Z technického vybavení Policie České republiky bylo při povodních nasazeno:¹⁰⁰

<i>v roce 2002</i>		<i>v roce 2013</i>	
1054	osobních automobilů	872	osobních automobilů
52	nákladních automobilů	33	nákladních automobilů
33	autobusů	21	autobusů
31	mikrobusů	17	mikrobusů
11	terénních vozů	6	terénních vozů
6	motorových člunů	17	motorových člunů
5	vtulníků	4	vtulníků

V důsledku povodní 2002 bylo policisty a hasiči evakuováno přes 200 000 obyvatel z postižených oblastí. Počet evakuovaných osob o jedenáct let později představuje naprosto nižší číslo, než tomu bylo v roce 2002. Z celkového počtu 26.438 osob bylo evakuováno za účasti hasičů 8.003 osob a za účasti policistů 12.513 osob.¹⁰¹

^{99,100}ŠTĚPÁNKOVÁ, P. Vyhodnocení povodní v červnu 2013. Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2013. s. 26.

¹⁰¹JURÁŇ, S. Vyhodnocení povodní v červnu 2013. Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2013. s. 24.

Z pohledu trestné činnosti došlo mezi těmito dvěma povodněmi k poklesu rabování z počtu 51 na 23 případů. Oproti roku 2002 policie přišla s mnohem rozsáhlejšími bezpečnostními opatřeními se zaměřením na tento druh trestné činnosti.

Výsledky a diskuse

V rámci bakalářské práce jsem současně usiloval formou diskuse o zhodnocení činnosti složky Policie České republiky při povodních v letech 2002 a 2013. Důraz jsem kladl na zjištění pozitiv a nedostatků, které byly získávány z dostupných informací včetně vlastního pozorování. Na základě porovnání těchto dvou přírodních mimořádných událostí jsem v této diskusi uvedl několik otázek a odpovědí v následujícím podání:

1. Lze považovat legislativní oblast v rámci zákonných oprávnění Policie České republiky během povodní za dostatečnou?

Každý příslušník policie či zaměstnanec policie se řídí zákonem o Policii České republiky. V zákoně jsou uvedeny povinnosti a oprávnění příslušníka, které se odráží v zásadě legality zaručující, že veškeré zákroky a úkony mohou být prováděny pouze na základě zákona a v mezích zákona. Zde postrádám jasné právní stanovisko při realizaci zákonného oprávnění pro případy neukázněných osob, kteří i přes zákaz sjíždějí po rozvodněných tocích. Tyto osoby ohrožují nejen vlastní životy a zdraví, ale i životy potencionálních zachránců. Stále aktuální záležitost během povodní ukazuje, že policie nemá dostatečnou právní oporu pro tyto případy.

Další nedostatek je chybějící právní stanovisko v případech odmítnutí evakuace občany ze zátopových oblastí. Případný postup policistů při realizaci tzv. násilné evakuace občanů. V uvedené situaci vidím východisko v přítomnosti příslušníků policie společně s kvalifikovaným odborníkem z oboru psychologie. V případě potřeby zvolení vhodného donucovacího prostředku policisty České republiky, aby nebyla poškozena dobrá pověst bezpečnostního sboru.

2. Je žádoucí vytvořit typovou činnost složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu na téma: Povodeň?

Z pohledu metodických norem by bylo vhodné, zamyslet se nad zhotovením katalogového souboru, který by řešil problematiku povodně. Tento podklad by sloužil pro spolupráci sil a prostředků integrovaného záchranného systému v místě zásahu. Dokument by nahradil chybějící předpisy o součinnosti a konkretizoval oblast přírodní mimořádné události.

3. Jsou příslušníci Policie České republiky dostatečně materiálně a technicky vybaveni na povodňovou situaci?

Při povodních v roce 2002 nebyla materiálně technická podpora policistů zcela dostatečná. V oblasti oděvní byl nedostatek výstrojních součástí proti dešti např.

dešťový plášť a jiný materiál. Uvedený nedostatek byl řešen až ze zdrojů Armády České republiky a Hasičského záchranného sboru České republiky. Technické prostředky pro rádiovou komunikaci vykazovaly závady ve slyšitelnosti a nekompatibilitě s ostatními rádiovými sítěmi integrovaného záchranného systému. Někteří služební funkcionáři nebyli v důsledku výpadku rádiového spojení vybaveni služebními mobilními telefony, což nepříznivě ovlivnilo operativnost, akceschopnost a rychlost při vzájemné komunikaci. V oblasti policejních dopravních prostředků chyběly služební dopravní prostředky na terénním podvozku včetně nákladních automobilů.

Před druhou povodní prošla Policie České republiky modernizací, která se projevila na materiální i technické stránce. Příslušníci byli vybaveni prostředky proti dešti, především uniformami z nepromokavého materiálu. Byl zaveden nový typ rádiového spojení, včetně komunikačních sítí jednotlivých subjektů integrovaného záchranného systému. Po technické stránce došlo k modernizaci a doplnění služebních vozidel i plavidel.

Osobně bych přivítal doplnění sociálního zabezpečení v případě nasazení sil a prostředků v rámci nepřetržitého výkonu služby v terénu během krizového stavu. Především zajištění možnosti základních požadavků osobní hygieny (např. mobilní WC a umývárny), a také zajišťování stravy a ubytování policistů v předem vybraných stravovacích a ubytovacích zařízeních.

4. Vyhovuje personální stav Policie České republiky v boji s povodní?

Po personální stránce došlo mezi povodněmi v letech 2002 a 2013 k výraznému poklesu počtu policistů u bezpečnostního sboru. Hlavním důvodem bylo zavedení nového služebního zákona, který měl za následek odchod dlouho sloužících policistů. Dalším důvodem bylo nastolení nové politické situace, která vedla k systematizaci Policie České republiky. Během povodní 2002 zasahovalo přibližně 12.000 policistů, což je oproti druhým povodním o 2.000 policistů méně. U obou těchto mimořádných událostí musíme zahrnout i počty vojáků Armády České republiky a strážníků městské policie, kteří plnili úkoly policie. Každá z uvedených povodní byla něčím specifická, proto se počty nasazených policistů při každé z nich měnily v závislosti na potřebě a podmínkách vzniklých mimořádnou situací.

Dle mého názoru byl počet nasazených policistů při povodních v roce 2013 dostatečný. Policie po všech stránkách splnila své úkoly, i když byl její personální stav menší oproti roku 2002. Do budoucna by však neměl být bezpečnostní sbor zužován, protože snížení počtu policistů v rámci celé České republiky pod hranici 39.000 mi připadá rizikové.

5. Připravuje se Policie České republiky na povodně?

Složka policie je nasazována při různých cvičení v rámci integrovaného záchranného systému, kde se ostatními složkami podílí na řešení mimořádných událostí. Každý druh cvičení má své opodstatnění, proto je důležité každé cvičení náležitě vyhodnotit a napravit případné nedostatky. Volba námětu cvičení je vždy různá, pokaždé však vychází z možných rizik, které mohou v každodenní činnosti nastat. Jelikož je území České republiky docela často postihováno vydatnými dešti, které mohou vést až k povodním, bylo by namístě zařadit pravidelné taktické cvičení s námětem tohoto druhu.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo vyobrazit činnost Policie České republiky jako základní složku integrovaného záchranného systému při mimořádných situacích, především na přírodní mimořádnou událost, kterou byla povodeň. Na vybraných modelových situacích, které vycházejí z každodenního dění, byla popsána její činnost ve spolupráci s ostatními složkami integrovaného záchranného systému. Získané informace byly pomocí metod vlastního pozorování a komparace zhodnoceny, aby bylo dosaženo uvedeného cíle.

V úvodní kapitole byl analyzován integrovaný záchranný systém, který představil svůj legislativní rámec, včetně samotného vývoje a prezentoval základní složky systému. Společně s integrovaným záchranným systémem byla v následující kapitole samostatně analyzovaná složka Policie České republiky. Zde byl podrobněji rozebrán její historický vývoj a z hlediska vnitřního uspořádání její organizační struktura. Další kapitola měla za cíl podrobně vysvětlit pojem mimořádná událost, která byla následně rozdělena na přírodní a antropogenní. Pozornost byla věnována přírodní mimořádné události, kterou byla povodeň včetně jejího druhu a stupně aktivity.

V praktické části byla detailněji popsána činnost vybraných útvarů a oddělení Policie České republiky při záchranných a likvidačních pracích v souvislosti s povodní. Veškeré zjištěné informace z popsané činnosti vycházely z vlastního pozorování a z dostupných zdrojů získaných při povodních v Praze v letech 2002 a 2013. Získané hodnoty byly porovnány a formou diskuse navrženy návrhy na zlepšení.

Tato bakalářská práce může být využita v činnosti Policie České republiky, Krajských úřadů, Městských úřadů a dalších subjektů zabývajících se krizovým řízením, při školení vlastních pracovníků, při tvorbě havarijních plánů nebo typových činností. Dále může práce sloužit jako podnět a podklad pro další výzkumná šetření v rámci této oblasti.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BALABÁN, M., DUCHEK, J. a STEJSKAL, L. *Kapitoly o bezpečnosti*. Praha : Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1440-3. s. 428.
2. BRÁZDIL, R., KIRCHNER, K. a kol. *Vybrané přírodní extrémy a jejich dopady na Moravě a ve Slezsku*. Brno: MU Brno, ČHMÚ Praha, ÚGN AV ČR, v.v.i. Ostrava, 2007. ISBN 978-80-210-4173-8. s. 431.
3. FIŠER, V. *Krizové řízení v oblasti PRAHA 2006 zdravotnictví, Ochrana obyvatelstva a krizové řízení. Modul J*. Praha : MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-60-0. s. 306.
4. HANUŠKA, Z., SKALSKÁ, K. a DUBSKÝ, M. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana. Modul I*. Praha : MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-59-4. s. 105.
5. HENDRYCH, D. a kol. *Právní slovník*. Praha: C. H. BECK, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1. s. 1450.
6. HLEDÍKOVÁ, Z., JANÁK, J. a DOBEŠ, J. *Dějiny správy v českých zemích – Od počátku státu po současnost*. 2. vydání. Praha : Lidové noviny, 2005. ISBN 978-80-7106-906-5. s. 570.
7. HORAK, R. a kol. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Praha: Linde, 2004. ISBN 80-7201-471-4. s. 407.
8. HRAZDÍRA, I. a KOLLÁR, M. *Policejní pyrotechnika*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o., 2006. ISBN 80-86898-87-3. s. 205.
9. HRAZDÍRA, I. a KOLLÁR, M. *Základy policejní pyrotechnické činnosti*. Praha : Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-069-X. s. 154.
10. JURÁŇ, S. *Vyhodnocení povodní v červnu 2013*. Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2013. s. 35.
11. KAVAN, Š. *Zásady součinnosti mezi jednotkami MP, IZS a fyzickou ostrahou*. České Budějovice : Podpora dalšího vzdělávání příslušníků bezpečnostních složek v Jihočeském kraji: CZ.1.07/3.2.08/02.0046, 2013. s. 32.
12. KONVIČKA, M. a kol. *Město a povodeň strategie rozvoje měst po povodních*. Brno : Vydavatelství ERA, 2002. ISBN: 80-86517-38-1 s. 219.
13. LINHART, P. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2006. ISBN 80-7040-854-5. s. 86.

14. MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny obecních policí - I.* Praha : Police history, 2004. . ISBN 80-86477-26-6. s. 215.
15. MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny policie a četnictva I. Habsburská monarchie (1526-1918).* Praha : Themis, 1997. ISBN 80-85821-52-4. s. 140.
16. MACEK, P. a UHLÍŘ, J. *Dějiny policie a četnictva III. Protektorát Čechy a Morava a slovenský stát (1939-1945).* Praha : Police history, 2001. ISBN 80-86477-012-1. s. 230.
17. MALÝ, K. a kol. *Dějiny českého a československého práva do roku 1945.* 3. vydání. Praha : Linde, 2003. ISBN 80-7201-433-1. s. 673.
18. MARÁDOVÁ, E. *Ochrana člověka za mimořádných událostí.* Praha : Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007. ISBN 978-80-86991-24-5. s. 40.
19. MATES, P. a kol. *Policejní právo: právní předpisy s komentářem.* Praha : Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-743-0. s. 344.
20. PANOCHA, V. *Integrovaný záchranný systém (IZS) v České republice.* Praha : Armex : Trivis, 1997. ISBN 80-902283-0-5. s. 93.
21. ŘEDITELSTVÍ SLUŽBY POŘÁDKOVÉ POLICIE POLICEJNÍHO PREZIDIA ČESKÉ REPUBLIKY. 180 ZÁVAZNÝ POKYN policejního prezidenta ze dne 28. listopadu 2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie. Praha: 2012. Č. j. PPR-10690-26/ČJ-2012-990420. s. 5.
22. SOUČEK, V., STAŇOVÁ, E., MACHOVÁ N., VANGELI, B a kol. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek a vybrané kapitoly krizového řízení. Modul G.* Praha : MV – odbor bezpečnostní politiky, 2009. ISBN 978-80-86640-68-6. s. 59.
23. ŠENOVSKÝ, M. a HANUŠKA, Z. *Organizace požární ochrany a integrovaný záchranný systém.* Ostrava : Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství se sídlem VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006. ISBN 80-86634-03-5. s. 41.
24. ŠTĚPÁNKOVÁ, P. *Vyhodnocení povodní v červnu 2013.* Praha : Ministerstvo životního prostředí, 2013. s. 33.
25. ŠUGÁR, J. a BURDOVÁ, L. *Identifikace a charakteristika sociogenních mimořádných událostí, zvl. č. díl I. Bezpečnostní teorie a praxe,* 2011. ISBN 978-80-7251-365-9. s. 325.
26. VOKUŠ, J. *Policie České republiky.* Praha : Policejní prezidium České republiky, 2010. ISBN 978-80-254-6098-6. s. 84.

Elektronické zdroje

1. *ČETNICTVO.CZ* [online]. Praha : ČETNICTVO, ©2013[cit. 2013-11-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.cetnictvo.cz/cetnictvo/vznik-cetnictva.htm>>.
2. *HZS Moravskoslezského kraje – Hasičský záchranný sbor České republiky*. [online]. HZSCR, ©2014 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.hzscr.cz/hzs-moravskoslezskeho-kraje.aspx>>.
3. *Policie České republiky. Článek 20 let Policie České republiky*. [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/20-let-policie-ceske-republiky.aspx>>.
4. *Policie České republiky. Pořádková Policie* . [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-12-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>>.
5. *Policie České republiky. Pyrotechnická služba Policie České republiky*. [online]. Praha : Policie.cz, ©2015 [cit. 2015-01-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/pyrotechnicka-sluzba-policie-ceske-republiky-906180.aspx>>.
6. *Policie České republiky. Reforma Policie ČR*. [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/reforma-policie-cr-sluzba-v-novych-podminkach-191470.aspx>>.
7. *Policie České republiky. Ředitelství služby dopravní policie*. [online]. Praha : Policie.cz, ©2014 [cit. 2014-12-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/reditelstvi-sluzby-dopravni-policie-o-nas-reditelstvi-sluzby-dopravni-policie.aspx>>.
8. *TECHNO.CZ*. [online]. Praha : Technoparty [cit. 2015-01-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.techno.cz/clanek/26282/uvod-do-encyklopedie-hudebnich-festivalu>>.
9. *VRTULNÍK.CZ*. [online]. Praha : BELL 412HP, EP [cit. 2013-11-24]. Dostupné z WWW: <http://www.vrtulnik.cz/b_412.htm>.
10. *VRTULNÍK.CZ*. [online]. Praha : POLICE [cit. 2013-11-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.vrtulnik.cz/police/policie4.htm>>.

Legislativní dokumenty

1. *Nářízení vlády č. 246/1993 Sb. ze dne 25. srpna 1993 Nářízení vlády o ukončení omezení placení v hotovosti.* [online]. Praha : esipa, 1993 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=1993s246>>.
2. *Nářízení vlády č. 527/2002 Sb. ze dne 18. listopadu 2002. Nářízení vlády, kterým se mění zákon č. 463/2000 Sb. Nářízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2000 Sb.*[online]. Praha : Profesis, 2002 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.profesis.cz/parser/search/?s=527%2F2002&qt=0>>.
3. *Předpis č. 40/1974 Sb. ze dne 24. dubna 1974. Zákon o sboru národní bezpečnosti.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 1974 [cit. 2014-11-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1974-40>>.
4. *Předpis č. 100/1970 Sb. ze dne 17. listopadu 1970. Zákon o služebním poměru příslušníků sboru národní bezpečnosti.* [online]. Praha : Zlatá puška, ©2009 [cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.zlata-puska.cz/historie-cetnictva-snb-policie/zakon-o-sluzebnim-pomeru-prislusniku-snb/>>.
5. *Předpis č. 133/1985 Sb. ze dne 17. prosince 1985. Zákon České národní rady o požární ochraně.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1985 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?r=1985&cz=133>>.
6. *Předpis č. 226/2005 Sb. ze dne 1. června 2005 Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.* [online]. Praha : epravo, 2005 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/?gt=&pg=58>>.
7. *Předpis č. 239/2000 Sb. ze dne 28. června 2000 Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>>.
8. *Předpis č. 240/2000 Sb. ze dne 28. června 2000. Krizový zákon.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>>.
9. *Předpis č. 241/2000 Sb. ze dne 29. června 2000. Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy.* [online]. Praha : Podnikatel, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o->

hospodarskych-opatrenich-pro-krizove-stavy-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu/f2061004/>.

10. *Předpis č. 247/2001 Sb. ze dne 22. června 2001 Vyhláška o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.* [online]. Praha : esipa, 2001 [cit. 2014-12-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.esipa.cz/sbirka/sb/srv.dll/sb?DR=AN&CP=2001s247>>.
11. *Předpis č. 254/2001 Sb. ze dne 28. září 2001 Vodní zákon.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2001 [cit. 2015-02-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>>.
12. *Předpis č. 273/2008 Sb. ze dne 17. července 2008. Zákon o Policii České republiky.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2008 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.
13. *Předpis č. 361/2000 Sb. ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2000 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-361>>.
14. *Předpis č. 372/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011 zákon o zdravotních službách.* [online]. Praha : Komora záchranářů, 2011 [cit. 2014-11-19]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.
15. *Předpis č. 429/2003 Sb. ze dne 27. listopadu 2003. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2003 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-429>>.
16. *Předpis č. 430/2010 Sb. ze dne 21. prosince 2010. Zákon, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb. Krizový zákon.* [online]. Praha : Zákony pro lidi, 2010 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-430>>.
17. *Ústava ČR č. 1/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky, 1992 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>>.
18. *Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ze dne 16. prosince 1992 Listina základních práv a svobod.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky,

- 1992 [cit. 2014-10-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.
19. *Vyhláška č. 328/2001 Sb. ze dne 5. září 2001. Vyhláška Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.* [online]. Praha : Záchraná služba, 2001 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.zachrannasluzba.cz/zakony/328.htm>>.
20. *Vyhláška č. 380/2002 Sb. ze dne 9. srpna 2002. Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva.* [online]. Praha : epravo, 2002 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/vyhlaska-ministerstva-vnitra-ze-dne-9-srpna-2002-k-priprave-a-provadeni-ukolu-ochrany-obyvatelstva-3620.html>>.
21. *Zákon č. 110/1998 Sb. ze dne 22. dubna 1998. Ústavní zákon o bezpečnosti ČR.* [online]. Praha : Ústavní soud, 1998 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.usoud.cz/dalsi-ustavni-zakony/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=380&cHash=6f07f2ab1681eee3ad3c46b7d19b55c2>.
22. *Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000. Zákon o obcích.* [online]. Praha : Sagit, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkasrch.asp?sn=y&hledany=z%E1kon+o+obc%E Dch&cd=3&typ=s&refresh=yes&str=3>>.
23. *Zákon č. 129/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000. Zákon o krajích* [online]. Praha : Sagit, 2000 [cit. 2014-12-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?sn=y&hledany=z%E1kon+o+kraj%E Dch&zdroj=sb00129&cd=3&typ=r>>.
24. *Zákon č. 238/2000 Sb. ze dne 28. června 2000. Zákon o Hasičském záchranném sboru ČR.* [online]. Praha : Firebrno, 2000 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.firebrno.cz/uploads/legislativa/238_2000.pdf>.
25. *Zákon č. 374/2011 Sb. ze dne 6. listopadu 2011. Zákon o Zdravotnické záchranné službě.* [online]. Praha : Komora záchranářů, 2011 [cit. 2015-01-30]. Dostupné z WWW: <http://www.komorazachranaru.cz/download/Zakony_372,_373,_374_a_375.pdf>.
26. *Zrušený předpis č. 40/1974 Sb. ze dne 24. dubna 1974. Zákon o sboru národní bezpečnosti.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České

republiky, 1974 [cit. 2014-11-24]. Dostupné z WWW:
<<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=40&r=1974>>.

27. *Zrušený předpis č. 283/1991 Sb. ze dne 21. června 2008. Zákon o Policii České republiky.* [online]. Praha : Poslanecká sněmovna parlamentu České republiky 1991[cit. 2014-11-28]. Dostupné z WWW:
<<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=283&r=1991>>.

Seznam zkratk

atd.	a tak dále
ARO	anesteziologické resuscitační oddělení
č.	číslo
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	integrovaný záchranný systém
JPO	jednotka požární ochrany
MV	Ministerstvo vnitra
např.	například
PČR	Policie České republiky
popř.	popřípadě
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
Sb.	sbírka
SNB	Sbor národní bezpečnosti
tzv.	takzvaný
VB	Veřejná bezpečnost